

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Oszt.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 26. szám

Junius hó 25

Gömbös miniszterelnök meglátogatta Hitler német kancellárt

Gömbös Gyula miniszterelnök június hó 16-án, délután 4 óra 30 perccor Bécsen és Salzburgon át Münchenbe utazott, ahova másnap, június hó 17-én reggel 7 óra 30 perccor érkezett meg. A miniszterelnök a pályaudvarról autón a repülőtérre indult, ahol várta már Hitler Adolf birodalmi kancellárnak repülőgépe. A miniszterelnök délelőtt 10 óra 40 perccor érkezett meg Berlinbe, a tempelhofi repülőtérre. Innen az Adlon szállóba hajtatott.

Délután három órakor Gömbös Gyula miniszterelnök a birodalmi kancellária épületébe ment, ahol Hitler Adolf birodalmi kancellárral mintegy két órahosszat a legközelebbi eszmecsere folytatása. A beszélgetés során főképp gazdasági kérdéseket tárgyaltak s örömmel állapították meg a két ország jóviszonyát; ennek szolgálatában állottak egyébként a néhány héttel ezelőtt Budapesten megindult tárgyalások, melyeket a két kormányfő közvetlen eszmecsereje messzeemenően előmozdított.

Hitler kancellárral való megbeszélése után Gömbös Gyula kirándult Potsdamba, az estét pedig a nemzeti szocialista párt vezérférfiainak társaságában töltötte. Vacsora után a miniszterelnök Hitler kancellárral, Papen helyettes kancellárral és Meißner birodalmi elnöki államtitkárral element a berlini Stadionba, ahol nagy zeneünnepélyt rendeztek. Óriási tömeg gyűlt egybe a Stadionba, mely lelkesen üdvözölte a magyar miniszterelnököt. A nagyszabású hangversenyt zenés fáklyásmenet és hatalmas tüzijáték követte.

Másnap, június hó 18-án, vasárnap reggel 9 órakor Gömbös Gyula miniszterelnök, Hitler kancellár, Frick dr. birodalmi belügyminiszter, Rosenberg dr., külügyminisztériumi osztályfőnök repülőgépeken Erfurtba indultak a közép-németországi rohamosztagok, rohamoszlopok és a Hitler-iffjuság csapatszemléjére. A vendé-

geket a thüringiai minisztérium élén a birodalmi helytartó üdvözölte, majd az államférfiak a városházára mentek, ahol Hitler kancellárnak átnyújtották a város diszpolgári oklevelét.

A városi közgyűlés után a kancellár és a magyar miniszterelnök végignézte a rohamosztagok hatvanezer főnyi csapatainak díszfelvonulását. Villásreggeli után a kancellár és Gömbös Gyula a Stadionba hajtatott. Megérkezésüket üdvölgzéssel fogadta a beláthatatlan közönség. Szóval thüringiai birodalmi biztos a következő szavakkal üdvözölte Gömbös Gyula miniszterelnököt:

— Nagy öröm számomra, hogy Magyarország miniszterelnökét köszönhetem. Remélem, hogy a legjobb benyomásokat fogja magával hazavinni, mert látni fogja, hogy izzó hazafiság és forró lelkesedés egységes néppé tömörítette Németország lakosságát. Emlékezzék a magyar miniszterelnök arra a hü fegyverbarátságára, amely a két nemzetet a világháború idejére összekapcsolta. A magyar nemzet bizonyára a jövőben is büszke lesz a német birodalom barátságára, mint ahogy bennünket büszkeséggel tölt el Gömbös miniszterelnök látogatása. Ha nehéz szenvedéseket hozott is a békeszerződés a két országra, remélhetőleg mind a két erős nép új életre fog felemelkedni.

A szemle után kétszáz horogkeresztes zászlót avattak fel, majd Hitler kancellár Gömbös Gyula miniszterelnökkel ellátogatott a városházára és beírta nevét a vendégek aranykönyvébe. Hitler kancellár ezután Berlinbe repült vissza Gömbös Gyula pedig autón Lipcsébe utazott. Itt vonatra szállt és hétfőn, június hó 19-én, reggel 9 óra 15 perccor érkezett meg Bécsbe. A pályaudvaron fogadtatására megjelent Nelky Jenő bécsi magyar követ, Antal István sajtófőnök, Mengele Ferenc, a külügyminisztérium sajtófőnöke és mások. Az üdvözlés után a miniszterelnök a magyar

követség palotájába hajtatott, majd 11 óra 10 perccor autóra szállt és elutazott Bécsből Budapestre, ahova a kora délutáni órákban érkezett meg. Este fél hétkor megjelent a képviselőházban, ahol Gömbös Gyula miniszterelnököt lelkes ünneplésben részesítették.

A miniszterelnök nyilatkozata

— Gazdasági kérdések állanak ma mindenütt az érdeklődés homlokterében, — mondotta berlini útjával kapcsolatban a miniszterelnök — és Magyarország szempontjából különösen fontos, hogy a mezőgazdasági termények exportjának kérdése minél gyorsabban dülőre jusson. Én tehát ennek a követelménynek tettem eleget, amikor Berlinbe utaztam.

— E mellett, természetesen, nagy érdeklődéssel vagyok a németországi események iránt is. Egy nagy nemzet átalakulásáról beszél most az egész világ, kötelességet vélttem tehát teljesíteni, amikor megismerkedtem ennek az átalakulásnak, a német nemzeti forradalomnak vezetőjével, Hitler kancellárral.

— Az a szemle, amelyen részt vettem, azt tanúsítja, hogy a rajongásig menő lelkesedés van Németországban minden egyes társadalmi rétegben és jellemző, hogy éppen a német munkásság tömegei csatlakoztak Hitlerhez óriási tömegekben az utolsó hetekben. Egy politikai szervezetet, amely annyira átgondolt és tökéletes, mint ez a nacionalista szervezet, nem lehet átmenetinek minősíteni. Ez végleges megoldás, mint amilyen a fasisztus Olaszországban.

— Politikai tekintetben Hitler kancellár azt az elvet vallja, amelyet én is leszögeztem hivatalos politikai nyilatkozataimban: Európának békére van szüksége. Egyetértünk abban, hogy ezzel a békés politikával szolgáljuk nemcsak saját országunk, hanem Európa érdekeit is.

— Utazásom célja az volt, hogy nyomtatékosan alátámaszjam azokat a tárgyalásokat, amelyek már Budapestén folytak a magyar-német gazdasági kapcsolatok kimélyítése tekintetében és előre vigyem a megoldást. Most már a szakembereknek lesz a hivatása, hogy folytassák a Budapesten megkezdett tárgyalásokat abban a szellemben, amelyben köztem és Hitler között folyt a megbeszélés.

Végül megemlítette a miniszterelnök, hogy teljes mértékben meg van elégedve utazásának eredményével.

Német hivatalos jelentés

A nemzeti szocialista párt külügyi hivatala a következő hivatalos jelentést adta ki a látogatásról:

— Gömbös miniszterelnök látogatását Daitz követ vezetésével a múlt hónap végén Magyarországon folytatott tárgyalások vezették be. Ennek a küldöttségnek, mint ismeretes, az volt a feladata, hogy a Magyarországgal való kereskedelmi kapcsolatokat a lehető leggyorsabban helyreállítsák, ami meglepően gyorsan be is következett. A gazdasági egymásrautaltságnak tudata mindkét fél részéről, továbbá a kölcsönös jóakarattal folytatán, úgy látszik, megindult a Délkelet-Európával kapcsolatban felferült kérdések rendezése, amit a magyar miniszterelnök látogatása, mint az első messzemenő jelentőségű esemény igazol. Hogy ettől az eseménytől az Ausztriához való kapcsolatok nem maradhatnak érintetlenül, az kézenfekvőnek látszik. A barátságos gazdasági kapcsolatok, melyek a német-magyar viszony szabályozásának következményei, megmutatkoztak a magyar-román megállapodásnál is, ami további kedvező alakulásra enged következtetni. Rendkívül öröndetes, hogy a nemzeti szocialista párt berlini és bécsi külügyi hivatalai annyira szolgálatába állottak egy célravezető mozgalomnak, hogy valósággal pionírmunkáról lehet beszélni Európának egyik legbonyolultabb és legnehezebben rendezhető részében

A Kormányzó születésnapjának ünneplése

Junius hó 18-án ünnepelte vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó 65-ik születésnapját. Aki a daliás és déleleg megjelenésű Kormányzót látsárból ismeri, jóleső érzéssel és meleg szeretettel állapítja meg, hogy ez a kor, a magyar nép nagy örömére, szinte nyomatékosan suhant el a magyar államfő fölött és kéri a jószág Istent, hogy minél tovább tartsa meg vitéz nagybányai Horthy Miklóst a tettekérségnek és lankadatlanságnak abban a példaszerű állapotában, amelyben minden dolgos és lelkiismeretes állampolgárnak nagy mintaképe.

Hogy mennyire közel áll a Kormányzó fenkölt személye a falu népéhez s hogy a falu egyszerű emberei mint ragaszkodnak a Kormányzóhoz, hűen mutatja alább közölt tudósításunk arról, hogy a kenderesiek milyen lelkes és odaadó ünnepséget rendeztek a 65-ik születésnap alkalmából.

Kenderes község közönsége junius hó 17-én este meleg szívvel és szeretettel ünnepelte vitéz nagybányai Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját, születésnapjának előestéjén. A házak ablakait és az üzletek kirakatait nemzetiszínű villamosizzókkal világították ki és az üzletek kirakataiba a Kormányzónak piros-fehér virágokkal és zöld levelekkel díszített arcképét helyezték el. Háromnegyed kilenc órakor a református férfi és női vegyes énekkar szerenádót adott a Kormányzó lakásán, majd az előjáróság és a képviselőtestület élén vitéz Hellebronth Gottfried dr. báró üdvözölte Horthy Miklóst. A Kormányzó családja nevében is köszönetet nyilvánította. A Kormányzó ezután az előjáróság és a képviselőtestület élén családjával együtt megtekintette a kivilágított épületeket. Különösen szép látványt nyújtott a falklyákkal és villamosizzókkal kivilágított postaépület. Az épület homlokzatán villanyfényben égett a 65-ös szám, a Kormányzó életkora. A község főutvonala és a bástyaszerűen kiépített dombon álló református templom valóságilag fényárban uszott. A többi középület és a magánházak is szinte versenyeztek abban, hogy mennyel szebben világítsák ki az épületeket. Este 10 órakor a Kormányzó eltávozott a helyszínéről.

BELPOLITIKA

Képviselőház.

A felhatalmazási törvényjavaslat folytatólagos vitája során Téglassy Béla annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a királykérdés fellejtése nem időszerű. Ángyán Béla szerint egy józan és mérsékelt önállatásra kell berendezkednünk. Eckhardt Tibor megállapította, hogy a kormány programjában igen sok helyeselni való van. A királykérdésben az a véleménye, hogy a trianoni siralom-völgyben a trónt betölteni nem lehet, csupán akkor, ha a szentistváni határok egybefogásáról lesz szó. Kálmán István szerint sem időszerű most a királykérdés megoldása. Csikvándy József az eladósodott gazdák megsegítését sürgette és a gazdasági segítség megszervezésének szükségességére mutatott rá. Berki Gyula kijelentette, hogy azok, akik a császári és királyi legitimizmus hívei, téves utakon járnak, amikor Magyarország és

Ausztria közjogi uniójához reményeket fűznek. Létay Ernő helyes nemzet birtokpolitikát sürgetett. Szükségesnek tartja, hogy a földhözjutott kisemberek sorsát végleg rendezzék. A százötven holdon aluli eladósodott gazdák ügyeit végleg rendezni kell és számukra biztosítani kell a szociális nyugalmat. Addig is azonban intézkedést kér az árverések és perujtások tekintetében. Koródi Katona János azt kívánja, követeljen a kormány az ország számára minimális légi haderőt.

A miniszterelnök beszéde.

Ezután Gömbös Gyula miniszterelnök válaszolt a vita során elhangzott kijelentésekre. A titkos választójoggal kapcsolatban ismét kijelentette, hogy a kormány azon az elvi állásponton áll, hogy ennek a képviselőháznak és ennek az országgyűlésnek kötelessége a titkos választójogot törvénybe iktatni. Az export terén munkálkodásunk olyan rendszeres irányban fejlődik, mely a mai viszonyokhoz képest teljesen kielégítő. A mai nemzetközi helyzetben az óvatosság az, ami a vezető politikusnak helyes tanácsot ad.

— A királykérdést — mondotta a miniszterelnök — nem én vettem fel, hanem a legitimisták. A kérdést nem tartom időszerűnek, nem kívánom a perszonál uniót, mert nem tudom összeegyeztetni az osztrák császár és a magyar király közötti érdekeket. Az Ausztriával való egymásrautaltságunkat, nem helyes, ha a királykérdéssel komplikáljuk és zavarjuk. Én is királypárti vagyok, én is a nemzeti királyság alapján állok, de semmi olyan közjogi kapcsolatot nem kívánok, amely eleve kizárja a magyar erők teljességét és teljes kifejlődését. Ma a kenyérkérdés, a megélhetés kérdése, a gazdaadósságok kérdése, a szociális problémák rendszeres megoldásának kérdése az időszerű. Ezeknek elintéztése előtt nem szabad a királykérdéshez nyulni.

A miniszterelnök beszédét hosszantartó lelkes éljenzés és taps követte. Néhány felszólalás után a vita véget ért és a felhatalmazási javaslatot a Ház megszavazta.

A Ház junius hó 14-iki ülésén elfogadták azt a törvényjavaslatot, mely az Országos Földbirtokrendező Bizottság működését egy évvel meghosszabbítja.

A junius hó 19-iki ülésen áttértek a 33-as bizottság működésének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. A javaslat nélkülözhetetlenségét az a körülmény indokolja, hogy a mai rendkívüli időkben és az egész világra kiterjedő válság közepette olyan sürgős rendelkezésekre lehet szükség, melyeknek megtételére a törvényhozás hosszadalmas útja nem alkalmas.

**14 millió pengővel aktív
a külkereskedelmi mérlegünk.**

A külkereskedelmi forgalomnak az előző hónapokban megkezdődött javulása májusban is folytatódott. A májusi mérleg 25.5 millió pengő értékű behozattal és 28.5 millió pengő értékű kivittel, vagyis kerekén húrommillió pengő aktív egyenleggel zárult. Az esztendő első öt hónapjának külkereskedelmi mérlege így alakul: behoztunk 118.5 millió pengő értékű árut és kivittünk 131.9 millió pengő értékűt. *A mérleg tehát 13.4 millió pengővel aktív.* Tavaly ugyanebben az időszakban még 14.9 millió pengős passzivum mutatkozott.

**3300 községben megalakult a
Nemzeti Egység Pártja helyi szervezete.**

Urnapiján, június hó 15-én és vasárnap, június hó 18-án az országnak 3300 helységében tartott a Nemzeti Egység Pártja zászlóbontó és szervezkedő gyűlést. Az ily hatalmas arányu megmozdulást, természetesen, roppant méretű munkának kellett megelőznie. Ezt a munkát nyolc hónap óta végzik a Nemzeti Egység Pártjának Eszterházy-utcai helyiségében, Sztranyavszky Sándor pártelnök és Marton Béla képviselő, országos főtítkárral vezetésével és irányításával.

A párthoz beérkező jelentések nemcsak arról szólnak, hogy a gyűlések mindenütt hatalmas közönség részvételével, a leglelkesebb hangulatban folytak le, hanem arról is, hogy ugy a szónokok, mint maga a közönség, nem csupán nagyarányu pártmozgalomnak fogta fel, hanem olyan megmozdulásnak, mely nemzeti céljainál fogva messze meghalad minden pártkeretet. Az egyetemes sikerre jellemző, hogy a gyűléseken mindenütt résztvettek és felszólaltak a kisgazdák mellett, a munkásság képviselői is, bejelentve lelkes csatlakozásukat a nemzeti gondolathoz.

A monori választás

Pakots József, a monori választókerület országgyűlési képviselője, az elmúlt héten váratlanul elhunyt. Halála osztatlan részvételt keltett politikai körökben, ahol igen nagy megbecsülésnek örvendett rokonszenves egyénisége.

A monori választókerülethez tartozó községekből alakult jelölőbizottság június hó 17-én, Monoron egyhangu lelkesedéssel Máriássy Mihály dr. helybeli, gombai földbirtokost jelölte a Nemzeti Egység Pártjának programjával országgyűlési képviselőnek, kinek néhai apósa, Szemere Huba képviselte annak idején a kerületet s akinek áldásos munkásságára az egész monori járás lakossága még

Anyarozsot

főleg a lábon álló rozból szedettet és

kőrishogarat

minden mennyiségben a legmagasabb áron

vásárol

Dr. Miklós Gyógynövénynagykereskedés rt.

Budapest, V., Vilmos császár-ut 6. Telefon 805-77.

ma is hálával gondol vissza. A Nemzeti Egység Pártjának összes kerületi szervezetei akcióba léptek és nagy eréllyel folytatják a választást előkészítő munkálatokat. Pest vármegye központi választmánya július hó 2-ára tűzte ki a monori választást.

Máriássy Mihály dr. programbeszédét június 25-én és 29-én fogja elmondani a kerület községeiben.

VILÁGKRÓNIKA

A londoni világgazdasági értekezlet

Közel két hete folynak a világgazdasági értekezlet tárgyalásai és bár a tárgyalásokon állandóan érvényesül az az elv: minél kevesebb beszéd és minél több eredmény, még mindig nem számolhatunk be végleges eredményekről. Az általános vita folyamán az egyes nemzetek kiküldöttei szóaltak fel. Általános meglepetést keltett az, hogy Hull amerikai külügyi államtitkár, midőn rákerült a sor, nem élt a szólás jogával. Daladier francia mi-

nisterelnök azt kívánta, hogy a termelők létesítsenek közös ellenőrzés alá helyezett megállapodásokat a termelés észszerű irányítása érdekében. Jung olasz pénzügyminiszter, az államközi adósságok rendezését mondogta a legelső feladatnak. Különösen nagyhatásu volt Smuts tábornok, dél-afrikai kiküldött beszéde, aki hivatkozott arra, hogy a tanácskozásnak ama kevés résztvevője közé tartozik, aki résztvett a páriszkörnyéki béke aláírásában. Már akkor kifejtette súlyos aggodalmait ezekkel az alkotásokkal szemben, akkor azonban senki sem vette komolyan őt, aggodalmait viszont mind bebizonyosodtak. *A világháborút nem béke, hanem gazdasági háboru követte és ma újból retteg a jövőért. Ha tovább tart a késeledelmeskedés, akkor a világ össze fog morzsolódní.* Ishi gróf, japán megbízott az olcsó hitelpolitika nemzetközi uton való előmozdítását követelte. Imrédy Béla magyar kiküldött beszéde elején emlékiratot osztott szét a tárgyalás résztvevői között, amely főként Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetét ismerteti. Majd beszédében a magyar válság különleges vonásainak okaiul a következőket hozta fel: A háboru előtti gazdasági egység szétDarabolása; a mezőgazdasági termékek árainak nagyarányu esése; a külföldi tőkére való rászorultságunk jelentősen megnövesztette Magyarország külföldi eladósodását és végül mindez okoknak is következménye a magyar fizetési mérleg egyensúlyának felborulása. A magyar fizetési mérleg egyetlen számottevő vagyontétele az árukivitel, ez azonban, sajnos, 1929 óta jelentékenyen hanyatlott. Ennek a jelenségnek is tulajdonítható az, hogy Magyarország kényszerült a külföldi adósságainak idegen pénzekben való kifize-

A ceglédi lovasieventék, akik résztvettek a kisgazda-távlovaglason.

tését felfüggeszteni. Az ország ma nem teljesítheti külföldi kötelezettségeit. Szükséges egyrészt, hogy az ezidőszerint egyensúlyban levő magyar külkereskedelmi mérleg tartósan javuljon, másfelől pedig, hogy a külföldi tartozások összege csökkentésék. A magyar külkereskedelem kívánt fejlődése főként a következő tényezőktől függ: a nemzetközi kereskedelem akadályainak megszüntetése, a mezőgazdasági kivitellel rendelkező országok mezőgazdasági kiviteli feleslege elhelyezésének biztosítása, az árszínvonalnak, — különösen pedig a mezőgazdasági termékek árainak — emelkedése, a magyar behozatalnak a kivitelnél kisebbmértvű emelkedése és végül a külföldi tartozások rendezése. Magyarország feltétlenül teljesíteni akarja külföldi hitelezőivel szemben fennálló kötelezettségeit. *Sir Philip Curcliffe-Lister* angol gyarmatügyi miniszter beszédében kijelentette, hogy az összes bajok gyökere a mezőgazdasági termékek árának zuhanása, mert ezáltal a legfontosabb vevőkört fosztották meg vásárlóképességétől és így tönkretették a világkereskedelmet.

A világgazdasági értekezlet két főbizottságának a tárgyalásai egyre huzódtak, minek következtében *MacDonald* elnök sürgette a bizottsági tárgyalások gyakorlati irányba való terelését. Általában úgy látszik, hogy bizonyos versengés alakul ki a kis- és nagyállamok között, bár a londoni tanácskozás sorsa igen nagy mértékben Amerika kezébe van letéve.

Az értekezlet kilátásaival kapcsolatban *MacDonald*, angol miniszterelnök, nyilatkozatot tett, mely így szól:

— Nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy az értekezlet eddigi eredménye nagyon kielégítő. A nehézségek ellenére, amelyek az ilyen általános tervezet munkáját hátráltatják, meg vagyok győződve, hogy a tárgyalások második hete kézzelfogható eredményeket fog hozni. *Bízom a jövőben és azt ízenem a világnak, hogy legyen türelemmel, mert a siker biztosnak látszik.*

Ausztria sorsdöntő napjai

Ausztriában a nemzeti szocialista mozgalom politikai terrorcselekmények egész sorát érlelte meg. A kormányhű tiroli Heimwehr vezetőjére, *Steidlere*, többször rálöttek, bomba robban *Rintelen* tartományi főnök kocsija előtt, pokolgépet helyeztek el egy bécsi ékszerüzletben, mely explodált és darabokra tépte az üzlet zsidó tulajdonosát, végül egy bécsi áruház és egy cserkészakadémia ellen bombamerényletet követtek el és ezeken kívül még számos kisebb-nagyobb erőszakosság híre kergette izgalomba a lakosságot. Ezek a terrorcselekmények arra készítették a kormányt,

hogy a legerélyesebb rendszabályokat fogantatosítsa. Több mint ezer nemzeti szocialistát letartóztattak; *Habicht* német birodalmi képviselőt, a bécsi német követség sajtóattaséját letartóztatták, majd kiutasították az országból. Néhány nap múlva a letartóztatott osztrák hitleristák nagy részét szabadlábra helyezte a bíróság. Erre újabb terrorcselekmények kezdődtek meg. Sikertelen merényletet követtek el a salzburgi villamosművek ellen és felrobbantottak egy vasúti átjárót, *Krems* közelében pedig az ottani segédrendőrök közé kézigránatot dobtak és számos embert megse-

besítettek. A kormány ezekután elszánta magát arra, hogy a nemzeti szocialista párt működését betiltja és a rohamosztagokat feloszlattja. Az ausztriai nemzeti szocialisták erőszakos fellépése miatt rendkívül kiéleződött a viszony Ausztria és Németország között. *Habicht* sajtóattasé kiutasítására Németország a berlini követség osztrák sajtóattaséjának kiutasításával felelt.

Ausztria sorsdöntő napjait és az önálló Ausztria harcát azok ellen, akik a Németországba való beolvadás hívei, feszült érdeklődéssel kíséri a világ közvéleménye.

A miniszterelnök is résztvett az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlésén

Az Országos Mezőgazdasági Kamara június hó 20-án tartotta a rendes évi közgyűlést Budapesten, a Köztelkek dísztermében. Az ülésnek különös jelentőséget adott az a körülmény, hogy megjelent azon *Gömbös* Gyula miniszterelnök és *Kállay* Miklós földművelésügyi miniszter. Rajtuk kívül a gazdatársadalom vezető egyéniségei teljes számmal résztvettek a közgyűlésen.

Hojos Miksa gróf elnöki megnyitójában üdvözölte *Gömbös* Gyula miniszterelnököt és azt hangsúlyozta, hogy az új Magyarország kiépítésénél aligha található elcsúsztabb munkatársakat, mint az ezer bajjal küzdő mezőgazdákat.

Általános figyelem közben emelkedett szólásra ezután *Gömbös* Gyula miniszterelnök és többek közt a következőket mondotta:

A miniszterelnök beszéde

— Különös, mondhatni egészen csodálatos az, hogy Magyarország lakosságának hatnyolcad része mezőgazdasággal foglalkozik és a gazdaközönségnek még sincs meg az a súlya, amely a dolog természeténél fogva megilletné. Ennek egyik okát abban látom, hogy a mezőgazdaság érdekképviselete nem egységes, nagyon is széttartott. Éppen ezért Magyarországon nem lesz rend addig a gazdasági életben, amíg egyszékes érdekképviseletek nincsenek.

— Legfontosabb problémának tartom a mezőgazdasági termékek elhelyezését. A piacszerzés az, ami engem vezet és nem nézek érzelmi szempontokat. Ahol vesznek tőlünk, annak az országnak szívesen adunk, még abban az esetben is, ha velünk ellentétes politikai álláspontra van. Nem lehet Európa gazdasági életét a tartós gyűlölködésre felépíteni.

— Ki kell jelentenem, hogy ha ütközni látom a mezőgazdaság és ipar érdekeit, akkor mindig a mezőgazdaságot helyezem előtérbe. Én a társadalmi harmónia híve vagyok, de ha érdekek ütköznek össze, akkor a kor-

mánynak a fontosabb érdekeket kell istápolnia. Természetesen, ez nem jelenti azt, hogy az ipart elhanyagoljuk. Iparra szüksége van Magyarországnak, ez nagy fogyasztópiacot jelent a mezőgazdaság számára is.

— Kijelentem, hogy a magyar kormány szívesen együttműködik mindenkiel, aki a magyar nép érdekeit szem előtt tartja. A Duna medencében minden állammal szívesen együtt dolgozunk, amely elismeri a magyarság egyenjogúságát a többi országgal szemben. Bármennyire helyesnek tartom is a gazdasági élet feltételeinek hangsúlyozását és a gazdasági problémák megoldásának elsőrangú szükségességét, még sem vagyok hajlandó leláncolt kezekkel leülni a tárgyalóasztalhoz. Jelszavunk: egyenjogúság és akkor megértjük egymást. Rabszolgaként nem akar ez a nemzet élni! Ez a nemzet, amely sok vihart látott, ki fogja várni azt a pillanatot, amikor nagy erkölcsi igazságai győzni fognak.

— A mezőgazdasági kivitell miatt mentem Németországba is. A magam részéről hangoztattam, hogy a béke előfeltétele: ennek a nemzetnek gazdasági gyarapodása. Kértem a német kancellárt, hasson oda, hogy fejlődjék ez az ország, hogy kibontakozhassék a mezőgazdasági export, mert bármennyire is közelállónak érezzük magunkat egymáshoz, ha itt gyakorlati eredmények nincsenek, az érzelmi politika utvesztőjébe tévedünk.

— Amikor Berlinben jártam, cseresznyét láttam és nyomban éreztem, hogy csak magyar cseresznye lehet. Először tagadták előttem, de később bebizonyosodott, hogy Gyöngyös vidékéről való ez a ropogós, piros cseresznye. És azt éreztem, hogy ime, ez a ropogós, friss szép magyar cseresznye áttörte a frontot, azért hittem, amikor a cseresznye nyomán megérkez-

tem Berlinbe, bármilyen messze is áll az ember a cseresznyétől, mégis egy-azon televényből származunk.

— Akik ezt cinizmusnak nézik, megérzik azt, hogy a magyar gondolat-hoz tartozik a magyar cseresznye, a fa, a magyar víz, a buzatáblák végtelensége is. Aki ezt nem tudja harmóniába foglalni, annak gondolkodása nem a magyar földből nőtt ki.

— A földmivvelésügyi miniszter ur a kormányval egyetértve tervgazdálkodást készít elő. A tökéletes gazdálkodás lehetőleg a gépek kiküszöbölésével történik. Sok kezet foglalkoztatni és ezen belül minél intenzívebben gazdálkodni! Mi majd meg fogjuk találni a piacokon szerzett tapasztalataink alapján, hogy mit és hogyan kell termelni. Folyton hangoztatom, hogy állandó piacokat kell teremteni.

A miniszterelnök a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Ebben a történelmi periódusban, mert mindenkinek tudomásul kell venni, hogy abban élünk, én az összefogást hirdetem és nem szűnök meg ezt hangoztatni. Mindenki eszköz a nemzet nagy céljainak, szempontjainak érdekében!

A földmivvelésügyi miniszter felszólalása

Hoszas, percekig tartó taps fogadta a miniszterelnök beszédét, majd Kállay Miklós földmivvelésügyi miniszter emelkedett szólásra.

— Le kell számolni azzal a jelszóval, — mondta a miniszter — amit könnyelmű adósságcsinálásnak neveznek. Az nem könnyelműség, ha valaki kijavítottatta épületeit, vagy ha a nád-fedő helyett tetőcserepet csináltatott. A gazdák bonítását nem az adósságcsinálóknak, hanem a hitelezőknek kellett volna elbírálni. A hitelezőket is felelősség terheli tehát. A gazda nem adhatja oda az árut olyan áron, amely még a termelési költségeket sem fedezi. Az államnak és a kormánynak tehát arra kell törekednie, hogy a termelési költségeit és a polgári hasznát megkaphassa a gazda. A gazdasági életnek nincsenek örök törvényei. A mai bolettrendszer nemcsak a búzának és a rozsnak jelent segítséget, mert hetvenötmilliót juttat ugyan a mezőgazdaságnak, ebből azonban csak 30 milliót kapnak a buza- és rozstermelők, 45 millió pedig adóelengedések, szőlőadóvisszatérítés, a közmunkaváltság csökkentése, a fuvardíjak mérséklése és főleg az élőállatexport előmozdítása révén a gazdaközönség egészéhez jut el.

— A magyar gazdák érdekképviseleti rendszere a kamara, ezt lefelé, a falu felé kell elsősorban kiépíteni és amit a kormánytól várnak, azt a kamaráknak kell nyújtaniok. Szükség van a kamarák kiépítésére azért is, mert ha megvalósítjuk új földbirtok-

politikánkat, akkor az új birtokosokat nem lehet magukra hagyni. A magyar gazdának szakítania kell a jelszavas politikával, mert egységes gazdaközvéleményre van szükség és a magyar gazdának önzően kell a helyzetét felfognia, mert nem lehet karitatív alapon kezelni a gazdatársadalom problémáit. Helytelenitem, hogy a gazdák közül is akadnak, akik a boletta- és a tejrendelet ellen emelnek szót, mert a fogyasztók és a többi érdekképviselet ugyanis megvédi a maguk érdekeit. Aratás előtt állunk és a legnagyobb gazdasági tényezőhöz, az Uristenhez kell fordulnunk, hogy adjon jó termést.

Gazdakívánások.

A földmivvelésügyi miniszter nagy tiszszéssel fogadott beszéde után megindult vita. Khuen-Héderváry Károly kérte a kamatszolgáltatás mérvének akkénti szabályozását, hogy az a bírtok tiszta hozamával arányban álljon, továbbá, hogy az adósságok végleges rendezésére olyan intézkedések történjenek, amelyek a terhek tökéletességét arányba hozzák a mezőgazdasági terményeknek a rendezés időpontjában érvényes értékével. Vásáry József hangoztatta, hogy a dolgozók közül a gazdatársadalom nem engedi a földet kihúzni. Berta Mihály a mezőgazdasági munkások súlyos helyzetét ismertette. Takács József kérte, hogy a mezőgazdasági munkanélküliség kérdését a kamara tartsa állandóan napirenden. Mirbach Antal báró a gazdatársadalom súlyos helyzetével foglalkozva, hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági társadalom eladósodása nem könnyelmű gazdálkodás eredménye. Plósz István hangoztatta, hogy a közterheket is csökkenteni kell. Jáger János az önhibájukon kívül eladósodott gazdáknak hadikölcsönös valorizációját kérte a kormány-

tól. A közgyűlés ezután Khuen-Héderváry Károly gróf határozati javaslatát egyhangulag magáévá tette, majd Marschall Ferenc igazgató személyi ügyeket terjesztett a közgyűlés elé, melyeket szintén jóváhagytak.

Abony győzött a drága villany ellen indított harcban

Jelentettük, hogy a különböző pest-megyei városok és községek a vármegyei kereszttől a kereskedelmi minisztériumhoz és az árelemző bizottsághoz fordultak a magas villanyáram-árak leszállítása érdekében. A legelső ugynevezett „próbapert“ Abony község indította a Magyar Általános Közszénbánya áramszolgáltatása ellen és a kérdés eldöntése az elektromos áramárak ügyével foglalkozó öttagu tanács elé került, amely az elmúlt héten hozta meg döntését.

A döntés szerint az eddigi 110 filléres áramár helyett 1933 április 1-ig visszamenően 90 fillérben állapította meg a bizottság a magánfogyasztási egységárakat, úgy, hogy április 1-től kezdve a 110 fillérrel számlázott fogyasztási díjak kifizetett összegéből 20 fillért visszamenőleg vissza kell a fogyasztóknak téríteni.

Az öttagu tanács egyttal kötelezte az áramszolgáltató társaságot, hogy 4450 pengő perkoltséget fizessen. Az áramár-frontnak ezután az első áttörése után az összes pestmegyei községek és városok a döntőbizottsághoz fordulnak az áramdíjak mérséklése érdekében.

A magyar női törvívó-csapat,

mely a Budapesten most lezajlott nemzetközi versenyeken Európa bajnokságot nyert. A győztes csapat tagjai: Dany Baba, Elek Ilona, Bogen Erna és Elek Mária.

Az igazi magyarság új politikája

Gömbös Gyula miniszterelnök június hó 14-én Egerben résztvett a *Nemzeti Egység Pártja* zászlóöntő nagygyűlésén. A gyűlést a városháza dísztermében tartották meg. A miniszterelnököt megérkezése alkalmával hosszantartó lelkes éljenzés és taps fogadta, majd *Hedry Lőrinc* főispán megnyitotta a pártgyűlést. Ezután *Gömbös Gyula* miniszterelnök mondott beszédet.

Becsületes kézzel keressük a becsületes kezeket!

— Azok jöttünk össze ma itt ebben a teremben, — szólott többek közt — akik magasan akarjuk lobogtatni a *nemzeti egység zászlaját, akik új magyar élet, új Magyarország után vágyódnak*. Nem a régi rend megvédéséért vagyunk itt, hanem a fejlődés szabályai szerint kialakítandó új Magyarország rendjéért, amely új életet jelent az egyének és a nemzetnek is.

— Mi nem ismerünk történelmi osztályokat, mi valamennyien egy magyar testvériségben kívánunk összehajlózni s becsületes kézzel keressük a becsületes magyar kezeket, testvéri őszinteséggel kívánunk kezdet fogni mindenkivel, aki velünk együtt elsősorban a nemzet oltárán kíván áldozni.

— Félre kell állniok azoknak a magyaroknak, akik állandóan csak a maguk jólétéről gondoskodnak és püholyból szemlélik a nemzet szenvedéseit. Nem vagyunk hajlandók olyan magyarokért dolgozni, akik nem vesznek részt abban a munkában, amelyet mi a nemzeti feltámadás, az újjászülés jegyében kibontakozó magyarság érdekében akarunk végezni. Aki nem érzi át a mai időkben a sorsközösséget, az nem áll nemzeti és magyar testvéri alapon.

— Tíz évvel ezelőtt sokan félénken néztek Róma felé, a fasizmus diadala elé. Félénken néztek és erősen bírálták azokat az eszközöket, amelyekkel ott a nemzeti újjászülés munkálása megkezdődött. A római reneszánsz jelképe a *fascés* volt, az összekötött vesszőnyaláb, ami nem más, mint jelképe annak, hogy össze kell fogni a gyengéket ahhoz, hogy erősek legyenek. Mi valamennyien gyengék vagyunk, gyengék, mert egy csonka nemzettestnek vagyunk gyermekei. Gyengék, mert még nem hevertük ki a háború borzalmait, sem anyagi, sem erkölcsi, sem szellemi tekintetben, gyengék, mert a sors évszázadokon át

megvonta tőlünk az önálló, független nemzeti életet. *Gyengék vagyunk, mert csak felszínesen voltunk magyarok, lelkiünkben, elgondolásainkban, cselekedeteinkben azonban nem*. Mert magyarságunk sokáig az emelvényen játszódtott le s egy-két szavalt elmondása után azt gondoltuk, hogy megtettük kötelességünket a nemzettel szemben. Az igazi magyarság mélyebben jár és mélyebben szánt s a következőket jelenti:

— A röghöz való feltétlen ragaszkodást, a rögnök imádatát, mert érezzük, hogy nemcsak történelmi erők sugároznak ebből a rögből, hanem ez adja meg életfenntartásunkhoz is az alapot. Jóllehet, valamennyien szeretjük mindig a rögot és tudtuk, hogy ezen épül fel az ezeréves ország, elődeink olyan politikát követtek, amely nem a rögot tette meg a politikai élet tengelyévé, hanem olyan tényezőket, amelyeknek kevés közük van ehhez a röghöz

— Az igazi magyar politika és magyar élet azt jelenti, hogy nem engedünk egymás közé válaszfalakat emelni, nem nézzük le egymást, hanem észrevesszük a kergestenyerű munkáskezet is és testvérként öleljük meg őt, mert velünk együtt egyforma alkotóeleme ő is a nemzetnek

— Az új magyar politika, amelyet hirdetek, az értékek kibányászását jelenti. Az új Magyarország nem a protekció, hanem az érték az irányadó. Elgondolásom szerint az új magyar élet hierarchikus, azaz rangsorok vannak benne. A rangsor igazságos, ha értékek foglalják el a magasabb helyeket és igazságtalan, ha más szempontok szerint jutnak egyes tényezők pozíciókba. Vezető egyéniségeket kell kitermelnünk, akiket én az értékek arisztokráciájának nevezek. Ez az új arisztokrácia kell, hogy a régi szerepét átvegye.

Születési előjogokra hivatkozva, senki se tölthet be pozíciót!

— Nem zárja ki az új arisztokrácia, amely résztvegyen soraiban, de születési előjogokra hivatkozva, ma, a huszadik században, senki pozíciót nem tölthet be. Nem zárja ki az új arisztokrácia a gróft, ha munkás és dolgos, de kizárja azokat a grófokat, akik bárokban és mulatóhelyeken költik el őseik vagyonát, amelyet azért örököltek, hogy a nemzetnek szolgálnak vele. Ez az új arisztokrácia nem zárja ki a föld népet. Mindenki, aki tehetséges és átérti a nemzet vágyait, ha tud történelmileg gondolkodni és bele tud illeszkedni a nemzetnek örökké működő történelmi szerkezetébe, helyet foglalhat a kilencágú korona mellett anélkül, hogy éreznie kellene, hogy hátrányban van szüle-

tése miatt. A nemzetre termékenyítő hatással lesz az, ha a kilencágú koronák tulajdonosai testvéri összeolvadásban munkálkodnak azokkal, akik egyszerű házból származnak ugyan, de akik tehetségüknel fogva Isten által is az élre rendeltettek.

— Ez az új Magyarország felismeri belpolitikai célkitűzéseit, amelynek lényege, hogy a nemzetet erősíteni kell és amely gazdasági vonatkozásban az agrárpolitikát jelenti. Ez az agrárpolitika azonban nem egyoldalú, hanem összhangban van más foglalkozási ágak érdekeivel. Minden társadalmi osztálynak ezt az összhangot kell szem előtt tartania. Az egymásrataltságnak tettekben is kifejezésre kell jutnia, mert csak akkor van lehetőség prosperitásra, ha mindenki egy célra dolgozik és állandóan az örökkévaló nemzetet látja maga előtt. Az Isten által így rendelt harmóniában kibontakozhatnak olyan erők és lehetőségek, amelyek az országnak és az egyéneknek egyformán javára vannak.

A Nemzeti Egység Pártja 3300 községben.

— Amikor szó volt arról, hogy 3300 községben egyszerre alakuljon meg a Nemzeti Egység Pártja, azt mondták, hogy ez valami idegen metódust jelent a magyar politikai életben. Azt hiszem, csak azok beszéltek így, akik megijedtek a dologtól. Mi nem lármáztunk, nem hangoskodtunk, csendben összehajlóztunk a vezérkart és ez most fegyelmezett nagy sereggel indul azoknak a feladatoknak megvalósítása felé, amelyekről beszéltem. Ez a megalkulás nem azt jelenti, hogy nyugodtan hazamegyünk és legfeljebb bírálgatjuk azt a beszédet, amelyet elmondottam, ez azt jelenti, hogy mindenki a maga munkakörén felül munkát vállal a nemzeti egység szolgálatában. Ha egy év múlva eljövök ide, azt szeretném hallani, hogy itt már dübörög minden, hogy Egerben átférfalódott a politikai arculat és azt szeretném, ha leolvashatnám minden arcról az önbizalom sugárzását, amely a magyar feltámadásban való hitet jelenti!

A miniszterelnök beszéde alatt szüntelenül fölhangzott az éljenzés, zugott a taps, a beszéd elhangzása után pedig hosszú percekig nem ért véget az ünneplés. Fölállva tapsoltak, éljenztek az emberek, amíg végre Gömbös Gyula jobb karját fölemelve köszönte meg az ünneplést. A gyűlést Hedry főispán zárta be.

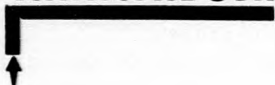
MŰLÉPET

tiszta méhviaszból kilónként 4.60 pengőért szállít: „MÉH”, a magyar méhészek szövetsége,

Budapest, Arany János-utca 1/g.

Eszközökről árjegyzéket, szaklapból nutatványszámot ingyen küld, mézet, viaszt vételre keres.

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA

minden ügyben utbaigazít

Ami természetes, abban lehet használni, nem fog csalatkozni.

KI IGMÁNDI használni, nem fog csalatkozni.

Az Igmándi víz használatát utasításokkal mindenütt kaphatjuk.

Hasznos tudni

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán természetes hashajtó ásványvizek iránt, nagyobb bizalommal viseltetnek, hogy

Schmidthauer Igmándi keserűvíz hatékony forrás-sókban egész Európa leggazdagabb ilyenü ásványvize. Rendszerint már kis adag: ¼ vagy ½ pohár elegendő, miáltal a nagyobb mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

A földmivvelésügyi miniszter rendelete az uzsora elleni védekezésről

A földmivvelésügyi miniszter legutóbbi rendeletét küldött az összes közhatóságokhoz, melyben felhívja a hatóságok vezetőit, oktassák ki a gazdatársadalmat az uzsoraelleni törvényekről, hogy ezek ismeretében a gazdák védekezni tudjanak az uzsorásokkal szemben.

A földmivvelésügyi miniszternek ugyanis tudomására jutott, hogy a mezőgazdaságot sújtó válság miatt a gazdaközönség körében úgy a pénzzel, mint az áruhitellel üzött uzsora, a mezőgazdasági munkásság körében pedig a munkásoknak kikölesönzött gabonával üzött uzsora nagymértékben szedi áldozatait.

A gazdaközönség általában nincsen kellően tájékoztatva afelől, hogy milyen törvényes eszközöket lehet igénybe venni akkor, ha valaki jogtalan vagyoni előnyöket kikötő uzsorások hatalmába kerül. Ezért a miniszter részletes tájékoztatást közöl az uzsoráról szóló törvény rendelkezéseiről és felhívta a hatóságok vezetőit, hogy az ismertetést a gazdaközönség előtt hirdessék ki, adják meg az egyéb szükséges felvilágosításokat, hogy mindenkinek módjában álljon érdekeinek védelmére az őt szorongató uzsorások ellen a hatóságos törvényes lépéseket megtenni.

A rendelet teljes részletességgel és jogi magyarázatokkal népszerűen ismerteti az uzsoratörvény paragrafusait. Kiuzsorázás miatt panaszkozhatik például az, akinek helyzetét kihasználják; a kiuzsorázott egyén mindazt visszakövetelheti, amit az uzsorásnak, vagy helyette másnak adott. Még kamat is jár a kiuzsorázottnak, azonfelül minden kárának megtérítését is kívánhatja. A kiuzsorázott is tartozik visszaadni, amit az uzsorástól kapott, de ha azt hibáján kívül elvesztette, visszatérítéssel nem tartozik. A bíróság a visszatérítésre halasztást adhat, de akit a visszatérítés tönkretenne, annak a bíróság kivételesen elengedheti tartozását, vagy annak egy részét. Az az egyén, akit szorult helyzetében kizsákmányolnak, egy év alatt pert indíthat az ügylet megsemmisítésére. Ha valamelyik hi-

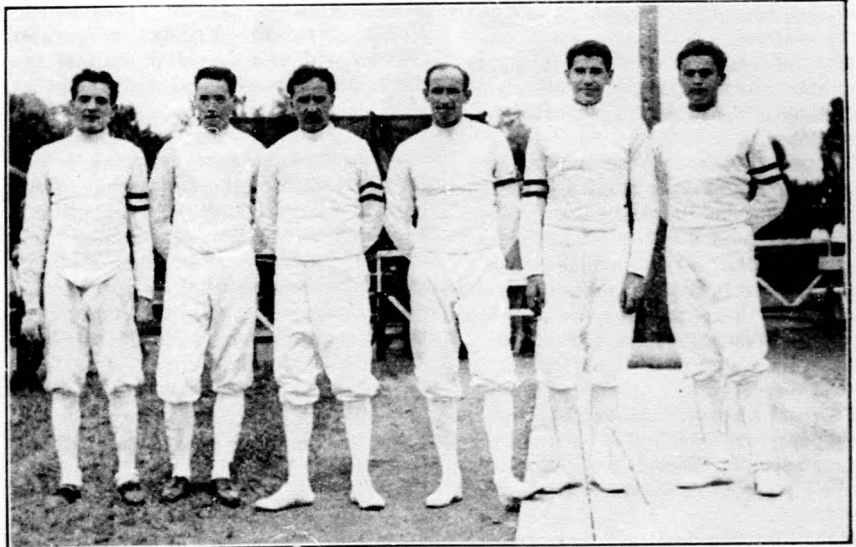
telező 8 százaléknál nagyobb kamatot követelne, az ellen az adós feljelentést tehet.

A gazdatartozások ügye a kecskeméti kamara közgyűlésén

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara mult heti kecskeméti közgyűlésén Staub Elemér ny. államtitkár, elnök, a gazdák két legnagyobb problémáját: az értékesítési nehézségeket és a gazdatartozásokat emelte ki. Geszthelyi-Nagy László igazgató bemutatta a kamara munkájáról szóló jelentést s ezután Kégl János dr. ismertette a földteherrendező javaslatot, aminek gondolatmenete a következő:

A gazda a pénz vásárlóképeségének emelkedése folytán tulajdonképpen ma nagyobb értékkel tartozik, mint amit kölesön kapott. A tartozások behajtása a föld elértéktelenedését vonja maga után. Elsősorban bizonyos nyugalmi időre van szükség, legalább öt évre, amely alatt mezőgazdasági hiteleket felmondani, peresi-

teni, végrehajtani, vagy azok alapján árverést tartani ne lehessen. Ez idő alatt a kamatszolgáltatás mértéke a birtok tiszta hozamával hozassék arányba és a törlesztési részletek és kamatok fizetésére azt az összeget tartozik a birtokos fordítani, ami a rendszer költségek levonása után fennmarad. Az időközi kamat azonban a mindenkori tőketartozás 4 százalékát meg nem haladhatja. A bankzárlat óta elárverezett ingatlanokra nézve azoknak az árverési vételáron való visszavételre kell módot adni. A végleges rendezésre olyan intézkedések szükségesek, amelyek a földet terhelő tartozásokat arányba hozzák a mezőgazdaság teherbíróképességével. A váltótartozásokat hosszulejáratu kötelezőny-kölesönökké kell átváltoztatni. Szükségessé válik a magán-, illetve kényszeregyességi eljárás létesítése is, amely célból felállítandó volna a Gazdák Országos Hitelevédőegylete. Teleki Mihály gróf alelnök a szénkérdéssel foglalkozva, például hozta fel, hogy Németországban egy mázsa buzáért 13 métermázsa 7000 kalóriás szenet kap a gazda, ugyanennyit Csehországban is, az agrár Magyarországon pedig ugyanezért a buzáért csak 7 métermázsa alacsonyabb minőségű szenet.

Az Európa-bajnok magyar kardvívócsapat: Rajcsányi, Kovács, Zirczy, Maszlay, Kabos (az egyéni verseny győztese) és Gerevich.

SZIVÁRVÁNY

Miért nem lát a bagoly nappal?

Most nektek írok gyerekek, mert százat mernék tenni egy ellen, hogy közületek még a legjobb tanuló sem tudja, hogy a bagoly miért nem lát napokkal.

Hát majd elmondom.

Kuvik Mukikék az erdőben laktak egy nagy fának az odújában. Szépen berendezett lakásuk volt, minden butorra tulipán volt festve, mert Kuvik Bendeguz, az öreg bagoly, Mukl gyerekeknek a papája, igen nagy magyar volt.

Történt egyszer, hogy az erdész elment a lakásuk előtt s elhatározta, hogy a fát kivágatja, mert az már igen megérett az eladásra.

Másnap már jöttek is a favágók. Kuvik Bendeguznak csak annyi ideje volt, hogy Mukit megfogta a szárnya alatt és kirepült vele a szomszédos fa ágára.

Ott azután egész nap gondolkodott, hogy mit csináljon. Akkor nagy lakásínség volt, az egész erdőben nem kapott egyetlen valamirevaló odut, ahol a családjával együtt meghuzhatta volna magát. Végre nagy dolgra szánta magát. Megint megfogta Mukit a szárnya alatt. Ezzel a haszontalan kis bagolyesemetével ugyanis rettenetes sok baja volt, mert mindig rosszkodott, aztán — miután rokonától, az öreg Fülebagolytól és feleségétől, Füle néni-ről, aki mellesleg szólván, a Mukinak keresztanyja volt — elbucuztak és beröp-pentek Budapestre.

Ugy gondolta Kuvik Bendeguz, hogy a városi épületek zeg-zugában majd könnyebben talál valami csendes, homályos helyet, ahol felütheti sátorfáját.

Talált is. Még pedig a Viztorony körül az egyik villában, ahonnan könnyen kijárhatott a közeli mezőkre egerészni. Mivel a ház cirádái között a csóka volt a házmester, egy-kettőre megegyeztek vele a lakbérre meg a szemétpénzre vonatkozólag, aztán beköltözött Mukival az új lakásba, a csatorna alá.

Mukl eleinte nagyon jól érezte magát, csak hiányzott neki pajtása, a Füle Gyuri, akivel télen naphosszat is elgombozott a régi időben.

Tavasszal azonban a ház előtt megjelentek a gyerekek és Mukl gyönyörködve nézte, hogyan rugdalják a futball-labdát. Érezte, hogy ő is tudna labdát rugni. Vett is mindjárt egy gummilabdát a bazárban s miután jól begyakorolta magát, elhatározta, hogy meglátogatja a Füle Gyurit és bemutatja neki a tudományát.

Az egész család otthon volt, mikor az erdőbe megérkezett.

Füle néni a busulószekben ült, szemlein nagy pápaszem feketélett s Gyuri fuszek-lját stoppolta. Füle bácsi hosszuzáru pipából pipázott és a kalendáriumot olvasta.

Mukl illendően kezet csókolta a kereszt-szüleinek, Gyurival pedig szerbuszozott, aztán elővette a futball-labdáját, megma-

gyarázta, hogy mi az, aztán, hogy gyakorlatban is megmutassa, nagyot rugott rajta.

A labda puffant egyet, felrepült a levegőbe s egyenesen Füle néni pápaszemé-nek duccant.

Füle néni ijedtében nagyot sikított. A sikításra Füle bácsi is felemelte fejét a kalendáriumból s mikor megtudta, hogy mit csinált Mukl, menten megfogta a pipaszárt.

Mukinak csak annyi ideje volt, hogy

gyorsan kisurranhatott az ajtón, különben kapott volna a pipaszárral. Meg sem állt hazáig. Hanem Fülesek pápaszeme, amelyet a bagoly-nemzetség családjáról családokra szállva örökölt, eltörött s nem volt többet, ami a baglyok szemét védte volna a nap ellen.

Azóta nem látnak a baglyok nappal s azért járnak csak éjjel, hogy szemüket a nap pápaszem nélkül ki ne süsse.

NYÁRY ANDOR.

Milyen lesz az idei nyarunk?

Ez a kérdés minden földi embert egyenlően érdekel, de legkívált a gazdálkodóknak vág belé mélyen az életébe. Ezeren és ezeren kérdezzetnek manap egymástól:

— Hát már sohasem lesz nyár?

Szász Ferenc dr. igen érdekes megfigyeléseket közöl idevonatkozólag. Nem csodálkozik ezen az izgató kérdésen, hiszen június elejétől kezdve is váltakozik, sőt, folyton ismétlődik a hűvös, esőszerű idő s lépten-nyomon hallani, hogy minden megváltozott s ekként a Föld éghajlata is... A Föld égalji viszonyai csakugyan időszakonként változnak, ami kétségtelenül a napfoltokkal függ össze. A napfoltok 11 év körüli, továbbá 34—35 év körüli időszakonként feltétlenül hatnak az időjárásunkra. Azonban az esős és hideg május, ha szokatlannak is tetszik, semmi rendkívülit nem jelent még. A hideg június eleje sem az éghajlat megváltozása mellett bizonyít; mert hiszen a mérsékelt égöv alatti földrészek éghajlatát, különösen Európát, a szeszélyesség jellemzi, ezért is nehéz felállítani állandó jellegű törvényszerűséget, vagy szabályokat az időjárásra. Júniusban például már nagyon sokszor voltak fagyok. Debrecenből is június 8-án reggel talajmenti fagyot jelentettek. Egész biztosan Erdély magasabb fekvésű vidékein is voltak júniusi fagyok, ami bizony máskor is megtörtént. Ha visszalapozunk a történelemben, kiderül, hogy a júniusi fagyok nagyon sokszor okoztak óriási fagykatasztrófákat Európában. Csúpan az 1428-iki évet kell felemlíteni. 1428 tele egész Középeurópában hómentes, enyhe tél volt. Április elején már mindenütt nyíltak a rózsák, április végén pedig európaszerte szüretelték a cseresznyét és szamóccát. Ugyanez év június 8-án mégis a fagy teljesen tönkretette a művelési növényeket.

És azokkal a fagyosszettekkel is, hogy állunk? A falusi regula szerint: Szervác, Pongrác, Bonifác és Orbán szentek napjai a kritikus napok. Természetesen sokszor esnek — véletlenül — májusi fagyok az említett napok valamelyikére. Bár a meteoroló-

gia tudománya viszont megállapította, hogy a mi éghajlatunk alatt, az egy július hónapot kivéve, az esztendő bármelyik hónapjában lehetnek fagyok. És megállapította azt is, hogy június elején, rendszeren június 8-ika táján, hűvös nyugati szelek kíséretében több hetes esős időszak kezdődik. Innen ered a néphit, hogy ha Medárd-napkor esik, 40 napig esni fog. De erről is az mondható, mint a fagyosszetteknek vonatkozó reguláról, csak általánosságban igaz!

A nyár várható időjárásáról a meteorológus tartózkodóan nyilatkozik. Ha a hosszú évek feljegyzéseit és kimutatásait vizsgáljuk, inkább meleg, száraz nyárra számíthatni.

A klímánk ugyanis most érkezett el egy 35 éves száraz időszak utolsó évéhez s így mostani nyarunknak — az átmeneti jellegű esőzések dacára — az 1863. és 1898. évek nyarához kellene hasonlítani. 1863-ban pedig a forró, száraz nyár következtében a gabona, fű kiégett, sőt a folyók, kuttak vize is kiapadt. A század forduló-tájékára eső évek nyarai is inkább melegek voltak, ugyanígy az 1898. év nyara is. De nem lehetetlen, hogy ez most nem válik be, mivel már bejutottunk egy nedves, hűvös időszakba. Azonban egy akkor is bizonyos, hogy meleg, napsugaras nyarunk mégis lesz, mert a természet rendjében megvan egy bizonyos kiegyenlítődési folyamat, hogy a szeles, hideg időjárás és a kellemes, meleg napok harmónikusan váltogatják egymást.

Arany- és ezüstpénzek ára

1933. június hó 20-án.

Ezüstpénzek: egy darab egykoronás: 20 fillér; régi egyforintos: 78 fillér; ötkoronás: 1 pengő és 50 fillér; kétkoronás: 58 fillér.

Aranypénzek: egy darab huszkoronás arany: 32 pengő és 20 fillér; tízkoronás arany: 15 pengő 10 fillér; Napoleon-arany: 31.50—31.70 pengő.

14 karátos arany (gyűrű, fülbevaló, stb.): grammonként 2 pengő és 90 fillér. **Színarany** kilogrammja: 5110—5130 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 73—74 pengő.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A ló nyári takarmányai

A gyors járásnemben szolgálatot teljesítő lóval nyáron is olyan takarmányokat szoktak etetni, mint a téli idényben. A különbség legfeljebb az, hogy a téli vizenyős takarmányok (répa, murok, burgonya, stb.) helyébe 5—10 kg. zöldtakarmány lép. Ekkora adagnak kedvező diétás hatása van, de jóval nagyobb adag már akadályozná a kiadós légzést és petyhitené a ló szervezetét.

Másképp áll a dolog a hidegvérű lovaknál vagy általában a lassu igásoknál. Ezeknek fejenként 20—40 kg. zöldtakarmány is adható anélkül, hogy munkaképességük szenvedne. A munka arányában megállapított tápanyagmennyiség hiányzó részét szénával és abrakkal kell pótolni. A zöldtakarmány egymagában csak könnyebb munka esetén elégítené ki a lovat.

A zöldtakarmányok közül is elsősorban a kevésbé vizenyősek felelnek meg a ló természetének, így a lucerna, rétifű, takarmányrozs, mohar, már kevésbé a vöröshere, a baltacim és a zabosbükköny.

A zöldtakarmány mindig friss legyen, mert a megmelegedett és fonyadt zöldtakarmány súlyos emésztési zavarokat okozhat.

Legeltetni a kifejlesztett lovak közül legfeljebb csak a szoptató kancákat és a beteg állatokat szokás.

A magtári zsizsik

Némely magtárban a gabonahalmokon, különösen július havában csak egy nyüzsgő egy 3—4 milliméter hosszú, karcutestű, sötétbarna bogár. Ugyanitt a gazda szomorúan tapasztalja, hogy gabonájában igen sok szemnek csak héja van, míg belseje üres. Ez a kis fekete bogár fejlődési alakjának kártétele.

Indokolt, hogy megismerjük a veszedelmes kártevő élete folyását, mert annál sikeresebben dolgozhatunk ellene.

Télen a kis bogár seholye található. Dermedten alussza át a telet a magtár padlójának, gerendáinak réseiben, a fal repedéseiben, az ocsu vagy a magtári söpredék aljában. Mihelyt azonban a tavaszi nap átmelegíti a magtárt, kibúvik rejtekhelyéből. Rövid párzási idény után a megtermékenyített nöstények befurakodnak a gabonahalmokba, orrmányukkal megfúrják a magvakat és mindegyikbe beletojnak egy-egy petét. Egy nöstény száznál több petét tud letojni. A petéből kikel egy fehérszínű, 2—3 mil-

liméter hosszú, lábatlan kukac, melynek a gabonaszem táplálékul szolgál. Lisztes részét rövid idő alatt elfogyasztja, úgyhogy csak a héj marad meg belőle.

Hat-nyolc hét múlva már előbuvik a megemésztett szemből a bogár, mely így párosodásra, illetőleg petézésre megint érett.

A gabonaszemek pusztítását természetesen nemcsak a kukacok eszközlik, hanem hozzájárulnak ehhez a már kifejlesztett bogarak is. Ők is ebből élnek.

A magtár veszedelmes kártevőjének irtása céljából indokoltak a következő intézkedések:

1. Tartsunk nagy rendet és tisztaságot a magtárban, illetőleg a kamrában. Minden hónapban seperjük ki és az összegyűlt szemetet égessük el. Ne hagyjunk ott a lépcsők alján, a gerendák tövében, a sarkokban sehol egy maroknyi maghulladékot se, mert ez lesz menedéke a zsizsiknek.

2. A falnak minden repedését, a gerendák és padlódeszkák réseit tapasztuk be oly anyaggal, melynek fele agyag, fele pedig marhatrágya. Így nem tud a bogár ott elrejtőzni.

3. Minthogy a zsizsik a nyugalmat és sötétséget szereti, a gabonagarmadákat minél gyakrabban lapátoljuk át. Különösen fontos ez a párosodás idején, azaz áprilisban, júliusban és szeptemberben.

4. A megzsizsikesedett gabonát rostáljuk át olyan rostán, melyen a bogár áthullik, de a gabonaszem nem. Természetesen az áthullott zsizsikeket azonnal össze kell gyűjteni és elégetni.

5. Minthogy a megrostált gabonában is maradhattak vissza próbabb bogarak, takarjuk be a garmadát rongyokkal, már nem használt prémdarabokkal, zsákokkal. A zsizsik behúzódik ezekbe, mert ott nyugtát reméli. Hét-nyolc óra múlva szedjük le a garmadáról, az udvaron rázzuk ki és a kihullott bogarakat égessük el.

A lucerna

A lucerna kétségkívül a legértékesebb takarmánynövényeink közé tartozik. Megfelelő talajon és némi ápolás mellett 6—10 évig kitart. Évente — az időjárás minősége szerint — 3—5-ször kaszálható. Így katasztrális holdon adhat 120—200 métermázsza zöldtakarmányt, illetőleg 35—60 métermázsza szénát. Mint takarmány, fehérjetartalma és mésztartalma miatt különösen tejelő és növedékállatok táplálásánál becses. Hol lucernaszéna bővebben van, ott sok pénzt takarít

meg a gazda, mert nem kell méregdrága abrakfélétet vásárolnia.

Helyes és indokolt tehát mindenütt foglalkozni termelésével, hol a talajviszonyok megengedik és gondosan ápolni, hogy legnagyobb termést kaszálhassunk róla.

A lucerna termesztésére azonban minden talaj nem alkalmas. Így nem remélhetünk többszöri kaszálást a sekély talajokon, mert itt gyökereit nem bocsáthatja a mélybe s így a szárazságot hamar megérzi. Különösen nem alkalmas lucernatermesztésre a vizenyős talaj, mert a gyökerei elpusztulnak, mielőtt a vízréteget érik. „A lucerna nem szereti a lábvizet”. Minden egyéb, mélyrétegű, mészből hiányt nem szenvedő talajon azonban reménnyel termelhető.

Előveteménye kapásnövény legyen, mely után gyommentes lesz a talaj. A fiatal lucernát ugyanis a feltörő gyomok elnyomják. Ugyanezért nem szokás közvetlen a lucerna alá istállótrágyával trágyázni, hanem — ha a talaj gyengének mutatkoznak — akkor inkább műtrágyákkal kell neki a kellő tápanyagmennyiséget biztosítani. Így szoktak a bevetendő terület holdjára 2 métermázsza szuperfoszfátot vagy 3—4 métermázsza Thomas-salakot elszórni.

A vetést eszközölhetjük tavasszal és — eltérőleg a régi eljárástól — védőnövény nélkül, azaz egymagában. Igaz ugyan, hogy ebben az esetben elesünk a védőnövény (pl. árpa) termésétől, de ezért bőven kárpótol az a körülmény, hogy a lucerna sokkal jobban fejlődik, jobban gyökeredzik, erősebb töveket növel. Ennek következtében már az első évben számíthatunk két kaszálásra és a következő években is nagyobb termésekre. Az őszi vetés csak akkor sikerül, ha a fiatal növénykének már ősszel megerősödhettek s így a télen nem pusztulnak ki, minek feltétele a jól megmunkált talaj, csapadékos és hosszú ősz, gyenge, helyesebben nem tulszigorú tél. Ilyen szerencsés esetben már az első évben 3—4 kaszálásra számíthatunk. Akár ősszel, akár tavasszal vetünk, mindig sorban, gobanasortávorra vessünk. A mag feltétlenül arankamentes és magyarországi származású legyen. Olasz, francia, spanyol lucernamagot ne vegyünk, ha olcsóbban kínálják is, mert ezek nem fagyállóak.

Lucernásunkat ápolni is kell, ha azt akarjuk, hogy soká kitartson. Az ápolás rendszeres fogasolásból és trágyázásból áll. Ugy tavasszal, mint minden kaszálás után járassuk meg a lucernást fogással, esetleg késes boronával. Fejlődését gyorsítjuk és élettartamát növeljük azzal is, ha ősszel katasztrális holdjára 150 kg. szuperfoszfátot vagy télen apróra érett istállótrágyát hintünk el és ezt fogas-

HETI TEREFE

Beszélgetés a bocskorról meg a sarkcsillagról

sal a talajba dolgozzuk. A gyomos foltokat kapáljuk azonnal ki és vessük el újból lucernamaggal vagy évelő herefükeverékkel.

Apró jó tanácsok

A szamóca-töveknél termékenysége, tudvalevőleg, nem egyenlő. Egyik egyáltalában nem terem, másikon csak 1—2 apró termést találunk, míg ellenben akadnak olyanok is, melyek bőségesen növelik a szép, nagy és pompászamatú gyümölcsöket. Minthogy pedig e termelési tulajdonok öröklékenyek, a gazda hatalmában áll fokozatosan összes eperágyait ilyen elsőrangú tövekkel benépesíteni. Nem kell mást tenni, mint a termés idényében megjelölni kis botocsákkal a legjobbakat és legrosszabbakat. A legkevésbé megfelelő töveket mielőbb vágjuk ki s helyükbe szőlészük el a kiváló tövekről kiinduló indákat. A tulhosszu indákat a második palánta felett visszavágjuk, hogy ezek jobban kifejlődjenek. Az indákon kis palánták alatt lazítsuk meg a talajt és egy kis kampóval nyomjuk őket a talajhoz, hogy így biztosan gyökeret verjenek.

Ribizkebort úgy készíthetünk, hogy a ribizkebogyókat leszemezzük a szárreszkekről és megzuzzuk őket. Majd préselés útján a törkölytől elválaszthatjuk a ribizkelét. Ezt követőleg a törkölyt felöntjük vízzel és másnapig állni hagyjuk. Ezt ismételtlen kiperéselve kapunk egy másodlagos levét, ami még a borkészítéshez alkalmas oldott anyagokat tartalmaz. Az így nyert kétféle levét összeöntjük. Az összeöntött lének minden literjéhez adunk két liter vizet és 1 kilogramm (ha nem akarunk édes bort, akkor fél kilogramm) cukrot. A cukros ribizkelét ezután háromnegyed részig telt edényekbe fejtjük és zártan, kotyogóval elerjesztjük. Az erjedés 8—10 nap alatt lefolyik. Utána a bort lefejtjük a seprőről színültig telt hordókba. Két-három hónapi érlelés után a ribizkebor palackozható és fogyasztható.

Bármilyen zöldtakarmányt etessünk is, fontos, hogy az friss állapotban kerüljön állataink jászolába; ezért naponta frissen kaszáljuk, mert a fonyadt szálak veszteneik izletességükből, fűdeségükből; így a táphatás is csökken, továbbá a fonyadt zöldtakarmányok etetése után a tejtermékek ize is romlik, a sajt pedig felfuódásra lesz hajlamos. A zöldtakarmányokat általában szálisan szokás etetni, de indokolt 4—5 cm. hosszúságra való szecskázása oly esetekben, mikor már elfásult és így szálisan sok ízéket hagynának vissza belőle az állatok, továbbá, ha más szálastakarmánnyal akarjuk keverni s végre, ha attól tartunk, hogy a legyek hajtása közben sok takarmány szóródik szét az alomra. Ha a zöldtakarmány nagyon fiatal és így vízűs, akkor jó lesz száraz szálastakarmánnyal keverve etetni, hogy a hasmenést megelőzzük. A zöldtakarmányozást iparkodjunk mielőbb elkezdni és késő ősziig folytatni. Ha többféle zöldtakarmányt termelünk, köztük korai rozst, ősziárpát, bíborherét és a késői fehérmustárt is, akkor ez minden nehézség nélkül fog is sikerülni.

A közmondásokat se azért találták ki, hogy betartsák. Mert egy az, ha az a valaki betartotta volna, aki felálta, biztosan nem lett volna rá szükség, hogy szájról-szájra hagyja az utódoknak, mert elsősorban fel se fedezte volna. Más meg, ha azóta hűségesen követnék az értelmét, már rég el is felelték volna, mert senkinek se lenne szüksége rá.

— Lám csak, — mondja Molnár Dénes gazda a sok szóbeszéd közben — kitül okosodjon most a magyar? Melyik nemzet kárán tanuljon, amikor mindnek van már elég, hogy attul kergül a világ.

Megértően biccennek a fejek.

— Csak a saját előnyét és gyönyörűségét látja, — folytatja Molnár Dénes — mint Kocsondi András a rimócsi vásárban vett új bocskort, amit végeszakadatlan szemlélt, amint a lábára huzta és ment-mendegélt benne, amíg csak jó kétóránnyira az ellenkező irányban lévő faluba nem topogott be. Onnan vergődött haza késő éjjel s vágta dühében a bocskort a szoba földjéhez, hogy a mestergerendáig ugrott fel.

— Így lesz a nemzetek között is lassan — véleményezi Bertók Ábris. — Mind máshová ér végül, mint ahová akart.

— Akkor sok bocskort földhöz vágunk... — toldja a szót Kovács Gergely.

— Vagy egyebet, — mosolyog Molnár Dénes. — A bocskort csak a rövidlátás okáért említettem. A nagyon messzire nézés is öreghiba lehet ma. — Teszem azt? — érdeklődik Bertók Ábris.

— Elmondom az 1916-iki ogonovi esetünket, ami a Brussilov-féle offenzíva előtt esett meg velünk Oroszlengyelországban.

Azt mondja a főhadnagyunk a Csemezi Bódi szakaszvezetőnek:

— Maga odahaza erdőkerülő, ugy-e?

— Igenis, főhadnagy ur! — feleli készségesen Bódi.

— Akkor ismeri a csillagok járását?

— Igenis, főhadnagy ur!

— Akkor mától fogva esténként megmagyarázza a legénységnek, melyik csillag merre ragyog s hogy lehet utánuk az erdőben is eligazodni.

— Már azon az estén fel is sorakoztatott bennünket a Bódi s feszes vigyázz állásban is felejtett, amíg retentő szakértelemmel magyarázta, hol a Göncölszékér, a Nagy Medve, a Kis Medve. Melyik a Fiastyuk és hol a sarkcsillag. De ebbe már a nyakunk

is úgy belemeredt, hogy a fejünk is kóválygott tőle, mert a sarkcsillag majdnem pontosan a fejünk bubja fölélt volt.

— Jaj! — nyögött a Tüske Pista — nem bírom már, szakaszvezető ur, kifordul a nyakam!

Csemezi Bódit előnti a méreg: — Mit kotyogsz a szavamba, ha én magyarázok!?

De megérti mégis a helyzetet s bölcsen vezényli:

— Négy lépést hátra lépj!

S onnan akarja tovább ismertetni a sarkcsillagot, mert ott már nincs a fejünk fölött, amíg a főhadnagy ur észre nem veszi a tévedést és közbe nem szól:

— Oszolj! Gyujtsatok rá, fiuk!

Nem is nézte aztán közülünk egy se a sarkcsillagot. Még akkor se, amikor a Brussilov elől visszavonultunk, csak azt, hogy merre megy a többi, hogy le ne maradjunk tőlük.

— Az is a helyes! — biccent Kovács Gergely. — Még visszafelé is az az erős, aki összetart...

— Tudjátok, miért mondtam a két példát a bocskorról, meg a sarkcsillagról? — veszi fel megint a szó fonalát Molnár Dénes.

— Mert az egyik a tulságos rövidlátás, a másik a szükségtelen távolbanézés esete. Az egyik a még ma sem engedő makacs önzés, amelyet a karrel mohó urai s az állások kapzsi halmozói tanusítanak a gazda és földmunkás mostani tehetetlenségével szemben. Csak a saját bocskorukat nézik s végül egész biztosan odaérnek vele, ahova eszükágában se volt...

— Ahá! — élénkülnek az emberek. — És mi a másik? A sarkcsillag?

— A sarkcsillag? — gondolkozik el Molnár Dénes. — Az meg a királykérdés, aminek olyan közeli fontosságot tulajdonítanak némelyek, hogy az egyszerű köznép csodálkozik rajta és igazat ad Gömbös miniszterelnöknek, aki azt mondja, hogy ma a kenyérkérdés, a megélhetés kérdése, a szociális problémák rendszeres megoldásának kérdése, a gazdasági élet felülemelkedésének kérdése aktuális és hogy ezek azok a problémák, amelyek ma a magyar közvéleményt érdeklik.

— Ugy is van! — helyeselnek a gazdák.

— Mi a buza és szőlő gyökerétől a fa tetejéig nézünk, ott a boldogulásunk tere, odanézzzen a kormány is, akkor rendezőn az ország s aktuális lehet a királykérdés is, mint a diadalmas magyar küzdelemnek méltó betetőzése...

JÁNOS GAZDA.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A nyári befőzések.

I.

Megkezdődött a gyümölcsszezon s ezzel együtt megsokasodtak a házi-asszony teendői is. Az eper már vége felé jár, most cseresznye van műsoron, mely után egymásután érik be a ribizli, köszméte, meggy, barack, szilva, ringló, dinnye. A nyári étrend összeállítására könnyebb és változatosabb lehet, a ribizlileves, köszmétemártás, szilvásgombóc, cseresznyésrétes csupa inycfalat a hosszú tél alatt megunt száraz ételek, konzervek után s egy tál friss gyümölcsöt tészta helyett is szívesen fogyaszt el a család. Az előrelátó háziasszony azonban a télre is gondol s erszényéhez, idejéhez mérten igyekszik minél több befőttet készíteni s eltenni arra az időre, mikor friss gyümölcsöt nem adhat asztalra.

A gyümölcsbefőzésnél ügyelnünk kell 1. a gyümölcs elsősorú minőségére és épségére, 2. a helyes befőzésre és 3. megfelelő helyen való elraktározásra.

A befőzendő gyümölcs teljesen hibátlan, egészséges és ne túlérett legyen. Egyetlen rothadó példány az egész üveget elronthatja s minden fáradságunk, költségünk kárba veszik.

A sikeres befőzés egyik fontos előfeltétele a tisztaság. A gyümölcsre ragadt por, sár, a rendszeren ki nem mosott edény és befőttesüveg, mind fészke a baktériumoknak, penészgombáknak. A befőttesüvegeket használatbavétel előtt lugos, meleg vízzel surroljuk ki, sokszor öblítsük ki s tartasuk leborítva addig, míg a gyümölcs bele nem kerül. Az üvegfedőt és pergamenthártyát is mossuk át alaposan s ügyeljünk rá, hogy légmentesen zárjon.

A befőttek elraktározására szánt helyiség hűvös, szellős és tiszta legyen, mert ha piszkos és rothadó ételek vannak benne, a fejlődő baktériumok behatolnak az üvegekbe is és megfertőzik a gyümölcsöt. A romlás a gyümölcs megecetesedésében és penészedésében mutatkozik.

Hogy a gyümölcs nemcsak jó, hanem szép is legyen, igyekezzünk megőrizni eredeti színét és alakját. Az alma, körte, barack meghámozva, vagy feldarabolva megsötétedik a levegőn. Ezt úgy akadályozhatjuk meg, hogy ezeket a gyümölcsöket hámozás után áztatóvízbe dobjuk, melybe literenként fél gramm timsót és 5–10 gramm citromsavat tettünk s csak az előfőzéskor vesszük ki onnan. A kénzést nem ajánljuk, mert a fejlődő gáz rendszeren úgy átjárja a gyümölcsöt, hogy nem lehet belőle teljesen kimosni s így élvezhetetlenné válik, sőt enyhébb mérgezést is okozhat.

Kép a tatai szabadtéri játékokról.

„A csavargó és királyleány“ című balett egyik jelenete.

A málna, eper, meggy, ringló rendszeren a „dunsztolás“ folyamata alatt szokott megfakulni s ezen a szépség-hibáján rendszeren úgy segítenek, hogy a cukorszörpbe alkörmös- vagy fekete bodzalevet öntenek. Ringlóbefőttet sok helyen rézgáliccal színesítenek, ennek a kezelésre azonban nagy óvatosságot és hozzáértést igényel, azért jobb, ha mellőzzük ezt az eljárást.

A gyümölcs eredeti alakjának megőrzésénél nagy jelentősége van az előfőzésnek, hámozásnak, szurkálásnak. Arra kell törekednünk ugyanis, hogy a főzés és sterilizálás (fertőtlenítés) alatt a gyümölcsből kiszivárgó lé pótolva legyen, vagyis a cukorszörp teljesen átjárja a gyümölcs belsejét, mert különben, nedvesség hiányában, összezsugorodik. A keményhúsú gyümölcsöket, mint a zöldringló, dió, köztüvel több helyen átszurjuk, az almát, körtét, dinnyét feldaraboljuk s így megkönnyítjük a cukorszörp behatolását. A feldarabolt, vagy megszurkált gyümölcsöt aztán előfőzzük, vagyis néhány percre forrásban levő cukoroldatba dobjuk bele. Miután azonban a befőtt még a sterilizálás alatt is puhulni fog, az előfőzés alatt a gyümölcsnek csak félig szabad megpuhulnia. Ha 1 liter vízben 1 kg. cukrot oldunk fel, olyan cukorszörpöt nyerünk, mely mindenféle gyümölcs előfőzésére megfelel. Az előfőzésre használt szörpöt átszűrve és megfelelő mennyiségű cukorral feljavítva, a rendszer befőzésnél aztán felhasználhatjuk.

Ételreceptek

Zöldbaleves. 1 kg. zöldbabot megtisztítva és felvágva másfél liter vízben puhára főzünk. Zsemlyeszínű rántásba kevés összevágott vörshagymát, késhegynyi paprikát adunk s hideg vízzel felöntve, berántjuk a zöldbabot, majd egy kis petrezselyemzölddel jól átfőzzük. Ecettel és tejfellel izesítjük.

Burgonyás saláta. Fél kiló kifliburgonyát héjában puhára főzünk, s mikor kissé meghűlt, meghámozzuk, karikára vágjuk és egy fej karikára vágott vörshagymával tálba tesszük. Ecetet, kevés sót, cukrot, töröttborsot, paprikát, zöldpetrezselymet, egy félig megfőzött és karikákra vágott zellert s egy kávéskanál salátaolajat adunk hozzá.

Sajtos pudding. 12 deka vajat habosra keverünk, majd 4 tojássárgáját, 1–2 darab főtt, áttört és megszózott burgonyát és 1 kanál tejfelt adunk bele, majd hozzákeverjük a négy tojás kemény habját és egy laposkanál lisztet. Vajjal kikent, lisztet formába öntve, forró vízben háromnegyed óráig főzzük, tálalás előtt kiborítjuk, kevés frissen olvasztott vajjal, reszelt sajttal meghintjük.

Borsodó. 2 egész tojást 12 deka cukorral, picike liszttel és kevés reszelt citromhéjjal habosra keverünk és hozzáadunk fél liter kevés vízzel hígított bort. Tűzőn habverővel addig keverjük, míg süri-sördni kezd, akkor levesszük és porcellántálba öntjük.

MAI MAGYAR NÉPDALOK

A bankárnak kurizálok,
Kurizálok, kurizálok.
A bukszámra fittyet hányok,
Fittyet hányok, fittyet hányok . . .
Jaj, jaj, jaj, jaj a zsebem!
Meg ne tudja senki sem,
Hogy a rátát mi ménküből törlesztem . . .
Csak a cigány egyedül,
Ki hitelbe hegedül,
Az tudja csak egyedül . . .

Ha még egyszer gyermek tudnék lenni,
De sok mindent el tudnék feledni! . . .
Hej, csunya mult, vissza ne jöjj soha:
Őszi rózsá, fehér őszi rózsá!

Ez az én szeretőm, ez a kicsi buza,
Olyan most az ára, hogy a fejem huzza,
Picike kis buza terem minden sorba,
De gazda, kit boldogít, nem minden bokorba . . .

Hármat rikkantott már,
Hármat rikkantott már
A rigó, a rigó, a rigó,
Hiába parancsol, hiába int engem
A jegyző, a bíró, a bíró.
Majd parancsol, ha jön, a végrehajtó,
Kinek egzeciroz, kinek szalutéroz
A váltó, a ráta, az adó . . .

Hogyha nékem száz forintom vána,
Adóintóm nékem egy se vána.
De mivel hogy nincsen,
Elkopik a kilínesem,
Adóintó rójja,
Nem tehetek róla . . .

Gyűjti: LEPI PÁL.

H I R E K

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése június hó 30-án lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjék beküldeni, nehogy a lap küldésben fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	2 P
Félévre	4 „
Egész évre	8 „

Mutatványszámot levelezőlapkérezzel készéggel indítunk. Ajándéknaplárunkat minden ujonnan belépő előfizetőnek is megküldjük.

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-utca 24.

Három Európa-bajnokságot nyertek a magyar vívók. Az elmúlt héten zajlottak le Budapesten a nemzetközi vívómérkőzések, melyeken résztvettek Anglia, Csehország, Dánia, Franciaország, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Olaszország, és Románia versenyzői. Hazánk reprezentánsai három Európa-bajnokságot nyertek: elsők lettek a női törzscsapatversenyben, a férfi kardvívó csapatversenyben és a férfi egyéni kardvívásban. Ezenkívül több helyezést értek el. Ez a szép eredmény méltó a legteljesebb elismerésre.

Etes bányaközség ünnepe. A Nógrád-megyei Etes bányanagyközségben, vasárnap, június hó 18-án volt a Nemzeti Egység Pártjának megalakulása és zászlóbontása. Mintegy 1500 bányamunkás ünnepe volt ez. Az egységspárt elnöke a bányamunkásság közszeretében álló és mindenki által nagy tiszteletben részesített bánya főmérnöke, Krupár Géza lett, titkára pedig Hegyi Kálmán bányamérnök. Az ünnepségen megjelent a bányatársulati munkás-énekkar és zenekar Rozehud Nándor bányatársulati igazgatótanító vezetésével. Az ünnepség Krupár Géza elnök nagyhatású beszédével kezdődött, volt azután több énekszám és szavalt a munkásság köréből. Gyönyörű, lelkes ünnepség volt, annak végeztével pedig a fiatalság táncrea perdült, míg az intelligencia és a bánya-altisztek vezetésével kivonult munkásság a helybéli Hangya-Szövetkezet összes helyiségeiben a késő esti órákig együtt volt.

Filléres gyorsvonatok. A m. kir. Államvasutak igazgatósága közli, hogy június 25-én, vasárnap, a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. *Budapestről Tapolcára.* A menettérti jegy ára 4 pengő 30 fillér. Ez a vonat Balatonkenesétől kezdve a balatoni állomásokon megáll. 2. *Budapestről Keszthelyre.* A menettérti jegy ára 4 pengő. Ez a vonat Balatonaligától kezdve minden balatoni állomáson megáll. 3. *Budapestről Salgótarjánba.* (Bucsu Mátraverebély—szentkúti kolostornál). A menettérti jegy ára 2 pengő

Nem játék...

*Nem játék Testvér, ez a tánc!
Szorosra fűzve egymásba a lánc!
Csak egy, ha billen,
Csak egy, ha csikordul,
Fordul*

S jajdítva csörömpöl végig az élet a sorbul...

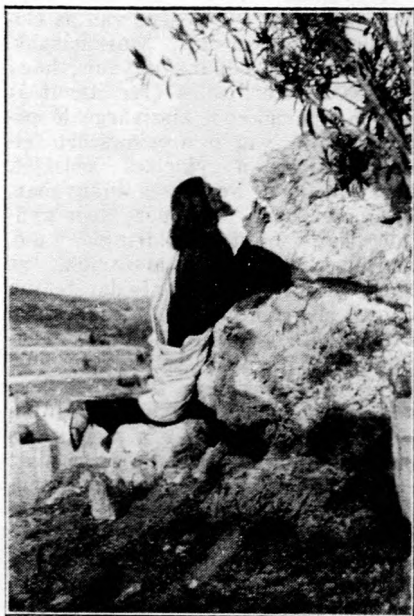
*Türj Testvér, elevenbe lánc!
Ne hidd, a sorsod, csak a vakba ránc!
A mindenségen,
Mind, kik alélunk
S élünk,
Szent akaratba lekötve, Kezébe remélünk...*

*Szükség hát hinni, éber lánc!
Világot téphet szíjjel ez a tánc!
Csak Te, ne billenj,
Csak Te ne csikordulj,
Fordul meg
Jobbra, ki lánc, ki acél most és zörren a porbul!*

*Légy Testvér, a magyar szívlánc!
Szorosra fűzve egymásba: a lánc!...
Bömbölhet az ár,
Vad pogány, meg tatár,
Jajdítva csörömpöl a gáton s Te állsz:
Sziklavár!*

Irta: DARAB FERENC
(Nemesdéd).

90 fillér. 4. *Budapestről Egerbe.* A menettérti jegy ára 3 pengő 30 fillér. 5. *Budapestről Kaloosára.* A menettérti jegy ára 3 pengő 10 fillér. 6. *Miskolcra Debrecenre Hortobágyon át.* Menettérti jegy ára 3 pengő 50 fillér. 7. *Kecskemétre Salgótarjánba.* Menettérti jegy ára 4 pengő. 8. *Törökszentmiklósról Miskolcra.* Menettérti jegy ára 4 pengő 30 fillér.

A budaörsi passiójátékok egyik legszebb jelenete:

Jézus imádkozik az Olajfák hegyén.

Befejeződött a kispazda-távlovaglás. Horthy István ny. tábornok vezetésével május hó 31-én hatvan főnyi külföldi és magyar hölgy- és urlovas, valamint 100 lovaslevente és kispazda indult utnak Csepelről a 400 kilométeres lovasturára. Junius hó 11-én érkeztek Nagykőrösre a lovasok és itt nagy lovasversenyekkel fejeződött be a távlovaglás. Utána ünnepi vacsorán bucsuztatták el a külföldi lovasokat. A vacsorán megjelent Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter is. Mai számunkban a lovasturán résztvevő ceglédi leventék képe található.

Kispazdák gyermekeinek kedvezménye a pesti Szent Imre kollégiumban. A pesti Szent Imre kollégiumba felvételt nyerhetnek azok az érettségizett katolikus ifjak, akik tanulmányaikat a budapesti egyetemeken, vagy főiskolákon óhajtják tovább folytatni. A kollégium vezetését dr. Marczell Mihály igazgató irányítása mellett világi papok intézik. A kollégium igazgatósága ez év szeptemberétől kezdve *úgyan kivételes kedvezményes helyet létesít, amely helyeken csak havi 60 pengőt kell fizetni. E néhány kedvezményes helyet a kispazdák fiai számára létesítették.* A bélyegmentes folyamodványokat: a kollégium igazgatóságához (Budapest, IX., Ráday-u. 43—45.) június vége előtt kell benyújtani, ahonnan kívánatra szívesen küldenek tájékoztatót.

Leleplezték Darányi Ignác arcképet a Közgazdasági Egyetemen. A közgazdaságtudományi kar ünnepi rendkívüli ülés keretében leplezte le június hó 19-én délben a néhai nagynevű földmivelésügyi miniszternek, Darányi Ignácnak arcképet. Az ünnepi ülésen Grosschmid Lajos dékán elnököt, aki megnyitóbeszédében hitet tett arról, hogy a Közgazdasági Egyetem hű marad Darányi Ignác szelleméhez. Ezután Steinecker Ferenc egyetemi tanár mondott ünnepi beszédet, amelyben plasztikusan jellemezte Darányi Ignácot, mint egyikét azoknak a férfiaknak, akik a jelen század első éveiben a fejlődésnek irányt szabtak. Az ünnepi beszéd után lehullott a lepel Darányi Ignác arcképeről.

„Igmándi“-ból nem kell pohárszámra inni,
Negyed vagy fél pohár elég szokott lenni!

Népies táncbemutató a halasi filléres utasoknak. A kiskunhalasi vásártéren június hó 18-án, vasárnap népiünnepély volt, amelyen népies viseletben először mutatták be a régi komoly és tréfiás néptáncokat. Bemutatásra került a halasi kun verbunkos, Bene Ádám ötvenes évekbeli verbunkos őrmester szabadverbunkostánc, a Doboz-csárdás, a gyalogszék-tánc, a nématánc, továbbá különféle egyéni és juhásztánc. A táncbemutatók igen nagy sikere volt a filléres gyorsvonattal érkezett vendégeknél, akik azután a halasi csipkeállítást szemlélték nagy elragadtatással.

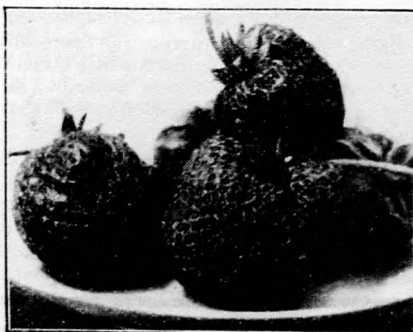
PÁSZTORTÜZ

A tahitótfalusi szamóca.

A magyar tavasz koragyümölcsei között, a nagykőrösi, kecskeméti, szegedi ropogós cseresznyék mellett, legkapósabbak a pesti gyümölcspiacon a tahitótfalusi zamatos nagy szamócák. Ez a Tahitótfalu tulajdonképpen két ikerfaluból áll a nagy Dunamentén, túl a sok tornyos Szentendrén, túl a szüzi Leányfalun, a nagyvizeken túli híres Püspök-Véc város szomszédjában. Innét a Dunán, az erdős Vértes-hegy aljában rejtőzködik a kis Tahit, míg túl a csobogó Dunán, a nagyszigeten emelgeti két tornyát Tótfalu. Hajdan a bizonytalan járási kapcsolat össze a két ikerfalut, ma már merész ívelésű vashíd nyújtja a tél-tavaszi jégzajláskor is biztonságos átkelést a — szigetre.

E szigetnek a földje megtermi a buzát, rozst és egyéb szemes veteményt. A lábasjóságnak is kövér legelőt nyújt. A hófehér libák számlálatlanul falkával lepik el a Duna szélét. A gyümölcsfákról is dusan szüretelnek itt a szorgalmas, ügyes tahitótfalusi testvéreink. Mégis a különleges nagy, gazdag szamóca-termelésük teszi kiváltképpen híressé a szép fekvésű, nyaralóhelynek is felkapott Tahitótfalut. A magyar tavasznak ezen a földön bokrozódó zamatos, illatos, nemes falatként harapnivaló piros, kövér gyümölcséből, a galambtojás nagy tahitótfalusi szamócából kint a szabadban, kint a mezőkön óriási tömegeket termelnek kedvező időjárás esetén, de bármennyi teremjen is, soha nem elég. Ennek a gyümölcsnek a pótlékául nem kell boletta. Van, aki egy-két holdon is csupa nemes szamócát termel s mégsem szotyosodik soha nyakukra. Jönnék s mennek, viszik a kereskedők, de a szamóca-szüretkor a Pestre törekvő dunai gőzhajó is szamóccával rakott háti- és kézikosaras anyókkal, menyecskékkal és férfakkal teli. Viszik, hordják maguk is ernyedetlenül az illatozó édes-mézes vajszamócát, a földön szerényen bokrodzó piros királyi gyümölcsöt a falánk, nyene — fővárosba. Magas árt fizetnek azért. Erre az „üzletre“ nem a sorány, vékony „cseppen“, hanem a kövér, vastag „csurran“ jelző illik... Ne kicsinyelje, ne szólja le azért senki, a mi derék, szorgalmas, okos magyar népünk életrealitását, ügyességét és jóízletét, csak az alkalmakat kell megnyitni előttük. Mint a tahitótfalusi kedves példa és mellékelt képbránk bizonyítja, tudnak ők aranyat varázsolni még a szamócából is...

MÓRICZ PÁL.

A tahitótfalusi szamóca.

Kalangyások.

A nap tűzborától beivott a föld.
A nap már ledült keveretén,
A kipirult ég peremén még csak önt.
A turlán döntött kalangyák közt,
Napégett orekón, kötőzők inán.
A rózsapiros éapel fűgön
Csókolódzik a hideg veríték...
— Forró napesten megremege a lég...

A föld melegeit önt.
Hull a veríték, mint a gyöngy.
A szomjas barázdákon, ott-ott,
A láb alatt,
A turlán porban a göröngy...

Sürög-forog a nép,
Meg-remegege a lég...
Magosba lendült kékék zizezésén,
Sok magba-ért kalász esilingelésén,
Csörrenésén,
Atiq hallik a szó; szaporán
Sürögnek a kőrékalangyán.
Mire a nap iltusan elalszik,
Vele esendbe, halomba nyugoszik
A ledöntött áldás...
— A rózsacig-arc áldomást sanyit.

Azután,
Az ingujján szaporán
Fáradt karok törődnek csurgó homlokot,
Az esti-szellő langhán
Frissítőt fuj pihegő keblekre.
A hajlott darékok megegyenszere,
Pihegnek... Csónd... Áhítat... Sólhaj.
Majd kaszát vállra vetve,
Korsót, gereblyét összeszedve,
Szóra-szó,
Kérdésre felelet.
Egy közös óhaj,
S egyszerre csak felzeng hazafele
A vidám nótaszó...

Irtó: DARAB FERENC (Nemesdéd.)

Agyonlöttek egy magyar gazdát a jugoszláv határörök. Varga Mihály horgosi lakos, aki június hó 16-án magyar területen lakó ismerősei látogatására átjött a határon, este háromnegyed kilenc órakor elindult visszafelé. Alig tett harminc lépést jugoszláv területen, a jugoszláv határörök észrevették, mire Varga félelmében a jugoszláv határörök sortüzet adtak rá és Varga egyik golyótól szíventalálva holtan esett össze, néhány lépésnyire a magyar határtól. Holttestét Horgorra szállították.

Két kisleányt halálasztott a villany-áram. Június hó 17-én este megdöbbenő kettős gyermektragédia történt a fővárosban lévő Zuglóban: a Róna-utca 14/b. számú ház udvarán a villamosáram halálasztott két kisleányt. Holzberger Józsefné gyári munkásnő, aki különváltan él az urától, három kisleányát neveli: a 13 éves Lenkét, a 9 éves Gizát és az 5 éves Máriát. A két kisebb leány este tejesüvegeket akart kivinni a kapuban várakozó tejeskeosznak. Utjuk a kertés ház udvarán vezetett keresztül. Ezt az utat drótkerítés választja el a kis kerttől. Mikor a kisleányok a kerítés közepe tájára értek, egyszerre csak a házban több helyen sístergés hallatszott a villamosvezetékek felől és több helyen kiégtek a lámpák. A házban lakó Stolz Jenő szerelő kislétét az udvarra és rémülten látta, hogy a két kis Holzberger-leány gúresösen a kert drótkerítésbe kapaszkodva, félíg guggoló helyzetben függött. Stolz lekapta fejéről a sapkát, belesavarta a kezét és így elszigetelt kézzel lerángatta a drótról a kisleányokat. Ezután a mentőkért telefonált, de már nem volt segítség, csak azt állapíthatták meg, hogy a gyermekek halottak, a villamosáram sújtotta halálra őket. A rendőri vizsgálat arra a megállapításra jutott, hogy egy rádiókészülék okozta a szerencsétlenséget. A háztulajdonos lakásában lévő rádiókészülék rosszul volt szerelve, földvezetéke érintkezett az udvaron keresztül húzózó villanydróttal. Az áram a földbe vezetődőtt és nemesak a talaj, hanem a kerítés drótja is megtett magafeszültségű árammal. Az árammal telített talajon szaladtak át a kisleányok és azonkizul megfogytak a drótot. Ez okozta halálukat.

Mutasd meg
szomszédodnak is
a VASÁRNAP-ot!

TANÁCSADÓ

Kérdés: 50%-os hádirokkant vagyok, a tárgyaláson elutasítottak a járadék fel-emelés iránti kérelmemmel. Mitévő legyek? Jótállást vállaltam unokaöcsémnek a Hangya szövetkezetnél lévő adósságért. Most beperelnek, mitévő legyek? (Egy előfizető.) — **Felelet:** A rokkantügyben hozott határozatot meg kell felelbeznii a belügyminiszter úrhoz és oda lehetőleg csatolni kell a községi bizonyítványt, valamint az orvosi bizonyítványt az Ön állapotáról. A kezességvállalási ügyben, sajnos, tanácsal nem tudunk szolgálni, mert ha Ön egyszer a kezességét elvállalta, úgy azért belet is kell állania.

Kérdés: Mennyi az öregségi rokkantsági járadék? (B., Tótkomlós.) — **Felelet:** A befizetett összes járulékok 42%-a és ezenkívül 120 P évente.

Kérdés: 1. Az 1931. és 1932. évben kik nyerték a Nobeldíjat. 2. Magyarok közül

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad Barna-bank, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

kik nyertek Nobel-díjat és mikor? (R. Gy. Somogyi.) — **Felelet:** 1. A vegyi díjat Bergius dr. heidelbergi egyetemi tanár és Bosch Károly dr., a Farbenindustrie vezérigazgatója kapta. A fizikai díjat nem adták ki. Békédíjat 1931. évre felerészben Nicholas Murray Butler, a Columbia-egyetem elnöke és felerészben Jane Adams, a női békeligák nemzetközi szövetségének elnöknője kapta meg. A többi Nobel-díjat nem adták ki. 2. Nem nyertek.

Kérdés: 1. Van-e felvétel a csendőrséghez, vándőrséghez és milyen előnyben részesülnek a katonaviselték? 2. Jogos-e a mezőgazdasági nyugdíjra olyan egyén, aki egy gazdaságban 40 évnél tovább szolgált, de a gazdaság bér gazdasággá változott időközben? (Cs. N. J., Kaposszentbenedek.) — **Felelet:** 1. Felvétel nincs és belátható időn belül nem is lesz. 2. Mezőgazdasági nyugdíjra igényt nem tarthat, mert mezőgazdasági nyugdíj, vagy kegydíj nincs. A főispán felterjeszheti kitiüntetésre, a felterjesztés folytán oklevélben és egyszeri pénzegyben részesülhet.

Kérdés: 1. Hol kaphatnék kanadai nyárfa- és akácfaeseméket olesó árban? 2. Hol kaphatnék alma, körte és kajszinbarack eseméket legolcsóbban? 3. Hol értékesíthetném legjobban nagy-mennyiségű lófogó tengerimot? 4. Háborús emlékműt lehet-e még kérvényezni? (N. M., Taktaharkány.) — **Felelet:** 1. Forduljon a miskolci erdőigazgatósághoz. 2. Kérjen árajánlatot a jászberényi, karcagi, nagykállói mezőgazdasági szakiskoláktól, vagy pedig forduljon a földművelésügyi minisztérium kertészeti szakosztályához. 3. Legjobban otthon értékesítheti, mert Pestre való felszállítása költséggel jár. 4. Lehet; kérvényét a járási népgondozókirendeltséghez kell beadni.

Kérdés: 1. Hol kaphatok legolcsóbban gyümitésfapermető-szereket? 2. Ad-e az állam kedvezményes permető-szereket? 3. Hol kaphatok fűtásra alkalmas faeseméket? 4. Mennyibe kerül egy hirdetés a „Vasárnap”-ban? (Egy hű előfizető, Hevesmegye.) — **Felelet:** 1. Agro rt., IV., Hajó-u. 2. szám. 2. Nem. 3. Fűtásra alkalmas eseméket kedvezményes áron a miskolci erdőigazgatóságtól igényelhet. 4. Egy sor egyszeri beiktatása 15 fillér.

Kérdés: 1. Tanyai olvasókört akarunk alakítani, kaphatunk-e reá államsegélyt, vagy sem? 2. Ha igen, mennyit és hova kell fordulni? (Ifj. Sz. M., Hódmezővásárhelyi puszta.) — **Felelet:** 1—2. Nem tudjuk, hogy az olvasókör alakításánál milyen célra kell a pénz. Tudomásunk szerint, államsegélyt népházak építési költségeire adott az állam.

Kérdés: 1. Milyen állapot a kérés és hol él? (R. G., Somogyi.) — **Felelet:** 1. Rovar, az álcécészárnynak családijához tartozik, rokonságban van a tiszavirággal, pár napig él, vízek nádasát lepi el, néha olyan rajokban, hogy összegyűjtve trágyának használják. Másik kérdésére más helyütt keresse a választ.

Kérdés: Mennyi fizetése van a miniszterelnöknek, minisztereknek, tábornokoknak, gyárigazgatóknak, mérnököknek és a Tiszavízmentesítő Társulat igazgatóinak? (Tiszafüredi Gazdakör.) — **Felelet:** Miniszterelnök 1850, miniszterek 1230, tábornok 700 pengőt élveznek kb. havonta.

Gyárigazgatók és mérnökök fizetése anynyira változó, hogy arról felvilágosítást nem adhatunk. Az ármentesítő társulat igazgatóinak fizetését nem ismerjük, mivel a társulattal szerződéses viszonyban vannak.

Kérdés: Hol kapható az 1932. és 1933. évre szóló Kincses kalendárium és mennyiért? (B. I., Dunaföldvár.) — **Felelet:** Kincses kalendáriumot a Budapesti Hírlap ajándékképpen adta előfizetőinek, bolti ára nincs és ilyenformán nem is kapható.

T R É F Á K

A tolvaj juhász eszejárása.

Egy tolvaj kecskeméti juhász fellett törvényt ültek az 1900-as évek elején. A tanuk beigazolták, hogy a juhász követte el a lopást. Maga a juhász sem tagadta ezt, s az elnök végül előírásosan megkezdte tőle:

— Nos, mit tudna felhozni a menteségére?

A juhász egydarabig elgondolkodott, aztán kivágta:

— Hát most szegény vagyok, megkövetem a ténsurakat, de összel felhoznék egy jó bürgét! (Szabó Kálmán dr., muzeumigazgató közlése).

A nagykörosiek hét átka Kecskemétre.

A körosiek és kecskemétiak vetelkedése már több évszázados. Egymás bosszantására sok mindent kitaláltak. Ezek sorába tartozik a körosiek hét átka is Kecskemétre, amelyben egy bizonyos jóborívó, összeférhetetlenek mondott Czelder nevű prédikátorról is említés történik. Szabó Kálmán dr., kecskeméti tb. muzeumigazgató feljegyzése szerint a körosieknek Kecskemétre mondott hét átka pedig így hangzik:

Változzék dombbá benned a cimbalom,
Csak darát öröljön s ne lisztet a malom.

A nagytorony öre legyen mindig állmos,

Sóstengerré váljék az egész Csalános.

Legyen dinnyéből tök, a szőlőből zeller,

S az Isten igéjét prédikálja Czelder!

Majláth püspök és a mócsi kis iskolásgyerek.

Majláth Gusztáv Károlyról, a népszerű öreg erdélyi püspökről beszélt az egyik udvari papja, hogy amidőn Mócson az elemiiskolás fiucskákat vizsgálta, feltűnt neki egy igen értelmes, szinte kihívóan bátor harmadik elemista fiúcska. A püspöknek minden kérdésére úgy felelt, mint valami felnőtt ember, úgyhogy a jó öreg püspök végül meg is kérdezte tőle:

— Hát kicsikém, mi lesz belőled, ha nagy leszel?

— *Jogász!* — vágta ki hetykén a gyerek.

— És te miért éppen jogász akarsz lenni?

— *Anyuka* mondta, hogy én jogász leszek!

— És miért akar anyukád belőled jogászt csinálni?

— Azt mondta, hogy: „*belőled is jogász lesz, mert olyan nagy szájad van, mint apádnak!*”

Már erre aztán a kedves öreg Majláth püspök is jóízűen elnevette magát és általánossá vált a hahota. Megjegyzendő még, hogy a bátor gyerek éppen a helyi körjegyző-pár fia volt.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

L . s . m . g . o . b . ű . ő . k
(Beküldte ifj. cs. Nagy József, Kaposszentbenedekről.)

2. Szórejtvény.

számjegy cser

(Beküldte Gusztics János Háromfáról.)

3. Szórejtvény.

sssssss kerget szám T

(Beküldte Boda Mihály Törökszentmiklósról.)

4. Szórejtvény.

L et L
(—)

(Beküldte Marton Károly, Csikóstütről.)

5. Szórejtvény.

H . m . g . g . s . e . a . t . z . n . stb.

(Beküldte Balázs Elek, Harsányból.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 29-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az el késve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 23-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Fáni.** 2. Szórejtvény: **Nyirbátor.** 3. Szórejtvény: **Dollárhercegnő.** 4. Számrejtvény: **Lassan járj, tovább érsz.** 5. Szórejtvény: **Magának tanul az ember.**

Megejtették: Szemenyel János, Dunavecsei Hangya, Niklai István, Kovács János, Péter András, Timár István, Szabó Antal, Király Lajos, Fördös József, Szűcs István, Günther Ernő, Váci László.

Jutalomkényvet nyertek: **Szűcs István** (Budapest), **Váci László** (Pécs).

A 24-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY ★ ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (29)

A kocsmáros azonban azt válaszolta, hogy ő nem olyan ember, aki más emberek ügyeibe beleavatkozik. Közben rosszakaratulag végigmérte a detektivet. Cardon követte pillantását, végignézett önmagán és észrevette, hogy a vendéglősnek elegáns párisi lakkeipője tünt fel, mely semmiképpen sem volt összhangban egyéb öltözékével.

A piszkos helyiségben olyan rossz volt a levegő, hogy a detektiv kénytelen volt cigarettára gyújtani. És mialatt az első vastag füstfelhőt fujta, egykedvűen kérdezte a vendéglőstől:

— Ismeri véletlenül Kruppe Rózsaét?

— Hogyne! — válaszolta a vendéglős és széles mosoly terjedt el az arcán.

— Nagyon jól ismerem. Pár nappal ezelőtt a szemben lévő házba költözött.

Először tehát a híres Rózsa a Clubban fonta be a trónörökös, hogy hűtlenségét be lehessen bizonyítani a főhercegnőnek. Most pedig ezen a kétes vidéken szobát vett ki, amit Szidorovszky gróf, Isten tudja, mire használ.

A detektiv fizetett és kiment. Eleget tudott már.

Amint az utcán volt, hirtelen egy gondolat villant át az agyán:

A verklis ember! Ki volt az? Abból a házból jött ki!

Órájára nézett és a motorbiciklijéhez szaladt.

Tíz perc múlva a Centralparkban volt. És itt látott valamit, ami előtt csodálkozva állt meg.

Az Apollo-szobor előtt, a Centralpark közepén, hol a kis főút kereszteződött, ismét megpillantotta a verklis embert.

Falábát már használatba vette és szorgalmasan forgatta a verklit.

Kis lányok és matrózruhás fiuk gyülekeztek körülötte. Egy darabig körülállták és hallgatták a verklit, de mert nem tetszett nekik, nemsokára otthagyták, miután a nevelőjük pár fillért dobott a falábu koldus kalapjába.

A detektiv egy darabig figyelte

a verklis embert. Látszólag semmi feltűnő nem volt rajta. Nem szólt egy szót sem a járóelőkhöz. Szünet nélkül forgatta a verklit.

A detektiv odament egy rendőrhöz, ki méitóságtejes arccal nézegetett szét a térségen.

— Mindennap itt van ez a verklis ember? — kérdezte udvariasan.

— Oh, nem minden nap. Nagyon kiszámíthatatlanul jön.

— És mennyi ideig szokott itt maradni?

— Az különböző. Legtöbbször pár óráig.

— Ez különös, — mondta a detektiv. — Nem gondolja? Hiszen itt elég jó bevétele lehet.

— Igen. Én is úgy gondolom.

— Egy verklis, akinek még ráadásul falába is van, nem szokott ily jó helyet kihasználatlanul hagyni.

— Minthogy erre figyelmeztett, — mondta a rendőr — most már én is különösnek tartom.

— Talán nincs elég ereje, hogy hogy hosszabb ideig ittmaradjon.

— Nem hiszem, mert a verklit forgatni nem valami megerőltető munka.

— Nem, nem. De ugy-e, megvan neki a biztos bevétele?

— A végén még tőkepénzes lesz — mondta nevetve a rendőr.

— Ki tudja? Ezzel a megjegyzéssel talán olyan igazságot mondott, amiről ön nem tudott. De mondja kérem, nem figyelte meg, hogy valaki rendszeresen erre jön és nagyobb összeget ad neki?

— Igaza van! — kiáltott fel a rendőr. — A főhercegnő! A trónörökös felesége.

— Mindjárt gondoltam — mondta a detektiv. — A dolog kezd érdekes lenni.

— Igen! A főhercegnő nagyon jószívű asszony!

— És mindig nagyobb összeget ad neki?

— Igen.

— Fogadni mernék, hogy bankót.

— Ugy van. Már megfigyeltem, hogy soha sem ad neki kisebb ércpénzt. Bár az is elég vol-

na, mert ez az ember a pénzt ugyanis biztosan csak rosszra használja fel.

— Én is azt hiszem. De ma nem fog semmit sem kapni, ma hiába is játszik — mondotta a detektiv.

— Miért?

— Ófensége ma nem ide, hanem a Favoritenparkba megy.

— Téved — mondotta a rendőr. — Már jön is ott. Ismerem a fogatát.

— Mit mond? Tényleg igaza van. Rendőr! Nézzen ide! Én Cardon, titkosrendőrségi felügyelő vagyok. Itt a jelvényem.

A rendőr tisztelgett.

— Legyen készen, hogy rendelkezésre álljon.

— Parancsára.

Az alázatosan köszöngető köznőség sorfala közt odaért a főhercegnő fogata. Barátságosan viszonozta a köszönéseket, habár kissé buskomoran, mélyen és veszedelmesen villogtak ki sötét szemei sápadt arcából. És bár oly barátságosan köszönt is vissza, látszott, hogy a tömeget észre sem veszi.

De amint a fogat az utkeresztződésnél az Apolló-szoborhoz ért, hirtelen felpillantott, meglátta a verklit és a felismerés fénye lobbant fel szemeiből. Jelt adott az őt kísérő kamarásnak, hogy álljon meg a fogat. Azután drága karmantyujából pénztárcát vett elő és a mélyen meghajló verklisnek egy bankjegyet dobott a kalapjába.

A következő percben már ismét fáradtan hanyatlott vissza a kocsi ülésére és a kocsi megindult.

Cardon mosolygott.

— Ha valaki olyat akar tenni, amiről senkinek sem szabad tudnia, azt közvetlenül az emberek orra előtt kell tenni — mondotta magában a detektiv. — Ez már régi, bevált szabály.

Kivette jegyzőkönyvét, egy régi ujságlapot vett elő, melyen egy kép volt. A kép a főhercegnőt ábrázolta, amint a Centralparkban egy falábu koldusnak alamizsnát ad.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 20-án.)

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 76 kg-os 11.45—12.30, 77-es 11.70—12.60, 78-as 11.95—12.80, 79-es 12.20—13.05, 80-as 12.30—13.15; felsőtiszai és jársági 76 kg-os 10.65—10.85, 77-es 10.80—11.00, 78-as 11.00—11.20, 79-es 11.15—11.35, 80-as 11.30—11.50; fejérmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 10.00—10.75, 77-es 10.75—10.90, 78-as 10.90—11.10, 79-es 11.10—11.30, 80-as 11.25—11.40. *Pestvidéki rozs* 5.10—5.20, egyéb 5.10—5.20; *takarmanypárpá* elsőrendű 8.30—8.50, másodrendű 8.10—8.30; felvidéki sörpárpá 11.00—13.00, egyéb 9.50—10.50; *zab*, elsőrendű 8.15—8.40, másodrendű 8.05—8.15; tiszántúli tengeri 7.85—7.90, egyéb 7.85—7.90; *körpa* 5.25—5.30, 8 liszt 7.80—8.00 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* júniusra 10.78—10.80, októberre 10.46—10.48. *Rozs* októberre 6.46—6.48. *Tengeri* júliusra 7.75—7.76, augusztusra 7.85—7.87 pengő métermázsánként.

Velőmagpiac. (*Mauthner Ödön magtermelő és megkereskedelmi rt. jelentése.*) *Biborheremag:* Míg a múlt év ezen időszakában élénkebb volt az üzlet, ezidőn a külföld részéről kevesebb érdeklődés mutatkozik. *Mák* irányzata szilárd, a készletek csekélyek, ára tovább emelkedett. *Ujtermésű áruból* a kínálat valamilyen élénkebb. *Viktória borsó* iránt külföldről némi kereslet mutatkozott, hántolási célra belföldön is. — *A budapesti árú- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kg-ként nyersárúért, budapesti paritásban:* köles, vörös 5.50—5.75; muharmag 8—9; borsó Vikt. 13—14; szárított répaszelet 7.75—8.00; lencse, kisszemű 20—22, nagy 26—30; bab szokvány 10—11 pengő métermázsánként.

Abraktakarmanypiac. Árpakorpa 6.25, borsóhéj 6, borsókorpa 6, buzakonkoly 5.25, konkolydara 6, lenmagpogácsa 13, napraforgópogácsa 9, repecpogácsa 8.50, rozskonkoly 5, rozskorpa 5.30, rozsocsu 5.25, rozstakarmanypiszt 7.50, szójababpogácsaliszt, nagyban 21, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 23, tökmagpogácsa 14 pengő métermázsánként.

Takarmanypiac. Réti széna, másodrendű 6.420—4.70, másodrendű új 3.60—3.90, harmadrendű, csomagolásra 3.40—4. sarjuszéna 3, muharszéna 3—4.50, lucernaszéna, új 3.10—5, zabosbikkónyszéna 4, alomszalma, másodrendű 2.60—2.90, zsupszalma 3.50 pengő métermázsánként, zsupszalma 1 kéve 25—30 fillér.

Cirokszakál takarószalma átlagárban 16—18, belésszalma átlagárban 8—10 pengő métermázsánként. *Cirokmag* 4 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 40—44, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, másfél éves üszök 36—40, másfél éves tinók 36—40, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 70—78, kivételesen 86, másod-

rendű 60—68, harmadrendű 44—58 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb 53, bika legjobb 40—44, közép 38—39, tehén legjobb 40—42, közép 33—36, csontozni való marha 27 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű 74—82, középminőségű 85—86, nehézsertés 86—88 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 200—440, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 155—325, alárendelt minőségű lovak 58—155, vágólovak 55—100 pengő darabonként.

Juhárak Külföldnek megfelelő prima, kistfogas ürök páronként 100 kg vagy azon felüli szuliban 40—45, prima fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 40—45 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapjú. Hazánkban az elmúlt héten élénk forgalom volt az egyes gyapjúminőségekben, amelyeknél a következő árakat fizették: heves- és borsodmegyei gyűjtött kiszárga gyapjuért 1.05—1.12, dunántúli középminőségű szövetygapjuért 1.02—1.12, tiszavidéki fésűsgyapjuért 1.10—1.15 pengőt. A finom posztó- és szövetygapjukra adott kivételi kedvezmény hatása alatt a legutolsó héten élénk kereslet mutatkozott a legfinomabb merinó posztógyapjuk iránt is és így AAA minőségű gyapjuért 1.50—1.80, AAAA minőségű gyapjuért pedig 1.90—2.05 pengőt lehetett elérni.

Nyersbőr. Marhabőr, minden szuliban, magyar 50—55, tarka 60—65, borjubőr rövid lábbal 1.35 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 8—10, tejszín 240—300, tejfel literje 120—160, centrifugált vaj kilogrammra kicsinyben 240—300, szedett vaj 180—240, tehenúró 40—80, juhtúró 150—240, juhsajt 150—200, trappista sajt 160—240, emmentáli sajt 240—400 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke 0.90—2.20, tyúk 1.80—3.00, pulyka 4—4.50 pengő darabonként. *Leölt baromfi:* hizott lud és ruca 1.20—1.80, csirke 2.20—3.00, tyúk 1.30—1.80, hizott pulyka 1.20—1.40, libamáj 3—6 pengő kilogrammonként. *Tojás* darabja 5—7 fillér.

Zöldség. Sárgerpa 40—80, ujdonság, esomója 10—20, petrezselyem 36—60, ujdonság, esomója, zöldjével 4—16, zeller 12—40, ujdonság, zöldjével darabja 2—6, kalarabé, ujdonság, darabja 3—14, karfiol 120—220, vöröshagyma 6—12, fokhagyma 20—60, zöldjével, esomója 2—3, eckla 6—18, kelkáposzta, ujdonság 30—80, fejjessaláta, darabja 2—8, torma 30—160, burgonya, ujdonság 20—52, őszli rózsa 10—14, nyári 10—16, Ella 7—12, kifli 16—20, champignon gomba 160—300, mezel csiperke 120—200, jánosnapj retek esomója 6—16, hónapos retek, esomója 4—20, uborka, ujdonság 80—120, zöldpaprika, ujdonság, darabja 6—40, tök, főző, ujdonság 80—120, paradicsom, ujdonság 400—500, vajbab, ujdonság 340—500, zöldborsó 20—40, spárga 20—180, sóska 14—30, paraj 16—40 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 0.40—2, cseresznye 0.40—1.30, szamóca, ujdonság 3.80—8, kerti nemesített eper 0.50—1.60, egres 0.20—

0.40, sárgadinnye, ujdonság 2.50—4 pengő kilogrammonként.

Borpiac. Tőmegborok ára hektoliterenként és Malligand-fokónként 1.50—1.70 pengő, jobb minőségekért megfelelően magasabb.

Fapiac. A fenyőfaárak drágulása várható. *Tűzijában* csak kevés üzlet jön létre. Száraz bükkhasáb ára budapesti paritásban 270—275, cserhasáb 225—230, gyertyánhasáb 240—245, ákáchasáb 220—225, míg friss bükkhasáb őszi szállításra nagyobb tételek vételénél megfelelő előleg nyújtása mellett 230—240, cserhasáb 190—200 pengő vagononként. *Lombfűrészanyag* az üzleti forgalom nagyon gyenge, az árak az önköltséget sem érik el.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára június hó 20-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1945—1985; dollár 465—475; kanadai dollár 413—425; hollandi forint 230.65—232.25; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 16.95—17.07; szerb dinár 7.20—7.70; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.35—64.85; román leu 3.40—3.44; bolgár leva 4—4.26; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 77.50—80.50 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, június hó 25-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Battonya, Jászladány, Kiskundorozsma, Kisujszállás, Nagykőrös.

Hétfő, június hó 26-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Baktalórántháza, Csorna, Dunapataj, Felsővadász, Hajduböszörmény, Káloz, Komárom, Mándok, Mezőkövesd, Nagyharaszny, Pásztó, Ráckozár, Sárospatak, Tiszacsege, Vác. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kiskomárom, Körmen, Nova, Ozora, Sajószentpéter.

Kedd, június hó 27-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Dunapataj, Erdősökonya, Gesztely, Kölesd, Kőrösladány, Pásztó, Szabadszentkirály, Tállya. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Hortobágy, Karád, Nagyberki, Rum. — *Ló- és marhavásár:* Felsőreg.

Szerda, június hó 28-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Ajka, Dombóvár, Ujszász. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Nemeshegyes, Vép.

Csütörtök, június hó 29-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Tápótele. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Lajoskomárom. — *Kirakodóvásár:* Harka (bizonytalan).

Péntek, június hó 30-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Berkesd, Mindszent, Und. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Utas és Szentpéterúr. — *Marha- és kirakodóvásár:* Hosszuperesztég.

Szombat, június hó 1-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Mindszent, Vajszló.

KIADÓ:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-
SZÖVETSEG.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 JUNIUS 25—JULIUS 1.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap **VI. 25**

9.15: Hírek. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Szentbeszédet mond P. Bangha Béla dr. jézustársasági házfőnök. Utána: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Közreműködik Somló József (ének); magyar és külföldi szerzők művei. 2: Gramofonlemez. 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” 3.45: „Burián Károly.” Gergely István előadása. 4.15: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A Jutagyi Testvériség Dalkör és a Budapesti Haladás Dalkör hangversenye. 5: „Árvák.” Vadász történet. Irta: Zsindely Ferenc. 5.30: Országos Postászenekar; szórakoztató zene. 6.45: „A Szárnyas nap országában.” Megyeri Ella utirajza. 7.15: Bodrics Béla cigányzenekara. 8.15: Színműelőadás a Studióból. „Heidelbergi diákképlet.” Színmű 5 felvonásban, dalokkal. Irta Mayer-Fürster Vilmos. Rendező Kiss Ferenc. Utána kb. 10.30: Időjelzés, hírek, sporteredmények. Majd: Lantos jazz.

Hétfő **26**

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Orosz elbeszéléskből. 2. Amerikai vízisportok. (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Házikvintett; magyar és külföldi szerzők művei. Közben 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: A Mária Terézia I. honvédelmi miniszter zenekara; szórakoztató zene. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákképe. 1. A tea utja. 2. Hogyan él a világítótorony öre. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Balaton melletti gyermeknyaraltatás.” Torday Ferenc dr. előadása. 5.30: Mántház szalonzenekar. 6.40: „Negyven év ter-

méséből.” Telekes Béla versei és részletek műfordításából. Előadja Ódry Árpád. 7.15: Tutsek Ilonka és Pirooska énekel, zongorán kíséri Kazacsay Tibor; komoly zeneművek. 7.50: Terménytőzsdei árak. 8: Toll Árpád és Janesi cigányzenekara. 9: A közönség kedvence gramofonlemezei. 10.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 10.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek.

Kedd **27**

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Két világhírű festőnő. (Vigé-Lebrun és Rosa Bonheur). 2. Házi-asszonyok üdülése. (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Budapesti Koncert Szalonzenekar; szórakoztató zene. Közben 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Halasi Nyilas Pista cigányzenekara. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. 4: „Magyarok Verdun előtt”. Vitéz Kósa Vince előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Gramofonlemez. 5.45: „Bécsből visszakérült magyar műkincsek”. Petrovics Elek előadása. 6.15: Jakabfi Magda zongorázik; László Erzsi hegedül, zongorán kíséri Kazacsay Tibor; komoly zeneművek. 7.15: Terménytőzsdei árak. 7.25: Magyar Imre cigányzenekara. 8.30: Időjelzés, hírek, versenyeredmények. 8.45: Színműelőadás a Studióból. „A hazajáró lélek”. Színmű 3 felvonásban. Irta Zilahy Lajos. Rendező Ódry Árpád. Utána kb. 10.45: Időjárásjelentés. Majd: Antonio Vidmár olasznyelvű előadása a Balatonról. Utána kb. 10.55: Szórakoztató zene.

Szerda **28**

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar városok; Székesfehérvár. 2. Prohászka Ottokár gondolataiból. (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Gramofonlemez. Közben 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Thoma József zongorázik, Horváth László gordonkázik, zongorán kíséri Kazacsay Tibor; komoly zeneművek. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30:

A rádió diákfelőrája. „A kis ujságárus. (Edison)“ 4: „Műipar — új életpályák“. Vidéky Emil dr. előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: D. Miesey Józsa énekel, zongorán kíséri Kazacsay Tibor; magyar és külföldi szerzők dalai. 5.30: „Apponyi Amerikában“. Barabás Béla dr. előadása. 6.15: Szórakoztató zene. 7.15: Terménytőzsdei árák. 7.25: Kiss Ferenc előadó-estje. 8: Juniális táncest. Konferál Farkas Imre. Közben kb. 9.50: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés.

Csütörtök 29

9.15: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébánia-templomból. 11.15: Görögkatholikus Istenisztelet a Szegegyház-téri gör. kath. magyar plébánia-templomból. Utána: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek. Szünetben: „Rádiókrónika“. Elmondja Papp Jenő. 2: Gramofonlemez. 3.15: Magyar táncok. Előadja: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. Utána: „A londoni földalatti vasut regénye“. Irta Rácz Dezső Károly dr. 5: Kőszegi Teréz énekel, Hannover György hegedül, Kerpely Jenő gondolkázik, Revere Gyula hárfázik. Zongorán kíséri Kazacsay Tibor. 6.10: „Pesti ember nyara“. Zágon István vidám csevegése. 6.40: Venczell Béla bordalokat énekel, zongorán kíséri Kazacsay Tibor. 7.20: Zimay László emlékest születésének századik évfordulója alkalmából. Közreműködik Major Ervin dr., Székelyhidy Ferenc dr. és Hodula István. 8.30: Népszínműelőadás a Studióból. „A sárka csikó“. Népszínmű 3 felvonásban, dalokkal. Irta Csepreghy Ferenc. Rendező Kiss Ferenc. Utána kb. 10.30: Időjelzés, hírek, sporteredmények. Majd: Bura Sándor cigányzenekara.

Péntek 30

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Időszervi anyag. 2. Anyáink szórakozásai: virágnyelv. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Szórakoztató zene. Közben 12.50: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Gramofonlemez. 2.45: Hírek, piaci

árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákfelőrája. „Róma alkonya.“ 4: „A nők sportja.“ Fekete Sándor dr. előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Dolgozatírás.“ Vajthó László vidám csevegése. 5.30: Aradi Farkas Sándor cigányzenekara. 6.30: „Anna.“ Zsirky János elbeszélése. 7: Basilides Mária énekel, zongorán kíséri Herz Ottó dr.; komoly dalművek. 7.35: Terménytőzsdei árák. 7.45: A rádió külügyi negyedőrája. 8: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; magyar és külföldi szerzők zeneművei. 9.30: Időjelzés, hírek, versenyeredmények. 9.40: Kóczé Antal cigányzenekara. Kalmár Pál énekszámaival. Közben 10.10: Időjárásjelentés. 11: Dohnányi Ernő dr. és Steffániai Imre kézzongorás estje; komoly zeneművek.

S z o m b a t VII. 1

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Petőfi gyorskoeciján. (Utálevlek). 2. Angol versek (Shelley). (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: A Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara; szórakoztató zene. Közben 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Az Egyetemi Énekkarok szólókvartettje. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. 4: A Rádióélet meseórája. (Harsányi Gizi előadása.) 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „A fehér tulipán.“ Somlay Károly elbeszélése. 5.30: Szórakoztató zene. 6.30: Rádió-amatőrpostá. 7: Terménytőzsdei árák. 7.10: Kiss Lajos cigányzenekara. 8: „A Balaton orvostudományi értékei.“ Schmidt Ferenc dr. előadása. 8.30: Időjelzés, hírek, versenyeredmények. 8.45: „Halló, itt a nyár.“ Kabaré-est. Rendező Bánóczy Dezső dr. Szünetben kb. 10: Időjárásjelentés. Utána kb. 10.50: Gramofonlemez.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, június hó 25-én, délután 3—3.45: Gramofonlemez.

SZOMBAT, július hó elsején, délután 6.30: Gramofonlemez. Utána: A hét eseményei.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7